

MAKI

Yoni tau'abiye bapitaiso yana guguya (*Madiu 3:1-12; Luke 3:1-9, 15-17; Yoni 1:19-28*)

1 ¹Teina wasa namwanamwana Besinana Yeisu vebabana, iya Yaubada Natuna, wasana ana abavetuwuni. ²Mwalona tauwalo mahalava Aisaya Yeisu wasana vebabana ileleya'o, neta Yaubada yana walo iwalo mahalavaena'o, iwalo:

‘Teina yagu tausagenawasa yavetamale mugaiyei na vebabam yam amwaha isepa, ³na balabala awawai alinana mwala'ina ainaena iwalo mahalava na iwalowalo,

‘Yada Bada yana amwaha amsepa yo am'abiye dumwalu’.

⁴Yoni tau'abiye bapitaiso imahalava balabala awawai ta iguguya tomowa aidiyai, iwalo, ‘Yami mumuga yababadi aidiyena amnuwabui na ambapitaiso ta ebe Yaubada yami mumugaone inuwahamuidi’.

⁵Na tomowa maudoidi tupwa Yudeya ainaena yo hinage dalava Yelusalem ainaena hiho'eyama Yoni yana guguya habi benaleina, ta yadi mumuga yababadi hiwalo mahalavaedi ta i'abiye bapitaisowedi bwahi Yolidani ainai. ⁶Yoni ana ale'one lagulagu kameli wiyawiyana na ana tulituline kameli 'wapina, na anane bilolo yo mwagagau bada.

⁷Na Yoni iguguya ta iwalo, ‘Iya dagelaguwena ilalaoma imwala'i gabaegau, na nigele howahowana aenai yapwagogo na aena ana huma yalivahi. ⁸Yau we'ahaena teina ya'abiye bapitaisogomiu, na iya Alu'aluwa Ve'ahihiyena howola abo i'abiye bapitaisogomiu.’

Yeisu ana abiye bapitaiso (*Madiu 3:13-17; Luke 3:21-22*)

⁹Hauga tenem ainai Yeisu dalava Nasaleti ilaugabaei, neta tupwa Galili ainaena, ta ilalaomane bwahi Yolidani ainai, ta Yoni Yeisu i'abiye bapitaiso. ¹⁰Na Yeisu bada bwahiyena igayogayo taohanima na i'itamayahi ta galewa i'ita ilotaho'e na Alu'aluwa Ve'ahihi ana ita dova gabubu i'aituluma ainai. ¹¹Na hinage ehebo alina galewaena iwalo, ‘Owa natugu moiha vebabam yayaliyaya mwala'ina’.

Tomodulele Yeisu itowoi
(*Madiu 4:1-11; Luke 4:1-13*)

¹²Ainaena Yaubada Alu'aluwana Yeisu ivetamalei ta ilau balabala awawai, ¹³ta ahubena 40 tenem ainai imiyamiya, na hauganane aidiyai Tomodulele itowotowoi, nuwanuwana Yeisu i'abiye be'u, na tupwanane ainai lagulagu manimaninidi hinage himiyamiya, na tausagenawasao Yeisu hi'ita'ita avivini.

Tauyama hitau vehopali Yeisu iyogaedi
(*Madiu 4:12-22; Luke 4:14-15; 5:1-11*)

¹⁴Hauganane ainai Wasawasa Helodi iloina ta Yoni vada paipaiyai himwauluwei. Himwau i'ovi na mulitai Yeisu imahalava Galili ta wasa namwanamwana Yaubada ainaena iguguyaei, ¹⁵iwalo, 'Hauga bada imahalavama'o ta Yaubada ebe ivetauloina alidai. Ainaena yami paihowa yababadi aidiyena amnuwabui na wasa namwanamwana amyemidiyei.'

¹⁶Ehebo hauga Yeisu Galili le'awanai ivasavasane ta tauyamao hitau bwau matahina i'itadi Galili ni'uwai yadi vinaya hiyahuyahuwei, hiya Saimoni yo Andulu. ¹⁷Ta Yeisu iyogaedima iwalo, 'Amulitaegau na tomowa am'onadi'. ¹⁸Eeta yadi vinayawa hilaugabaei na Yeisu himumulitaeine. ¹⁹Ivasanelau tupwana ta Yemesa yo Yoni hiya Sebedi natunao i'itadi, yadi vinaya hi'abi'abinonovaidi, ²⁰ta iyogaedima eena tamadiwa mayana taupaihowao hilaugabaidi wagai na Yeisu himumulitaeine.

Yeisu ehebo towaho ainaena alu'aluwa yababana ivai vehulu
(*Luke 4:31-37*)

²¹Mulitai hilaoma dalava yehana Kapeneum ainai, ta Tapwalolowai Yeisu vada tapwalolo ainai iluwu ta ive'ita. ²²Na tomowa maudoidi nuwadi ipwanopwano yana ve'ita vehabana, ta hiwalo, 'Ve'ita teina moihana na wahiwahiyalana, ita hesi yada loina ana tauve'itao yadi ve'ita itapiya.'

²³Na vada tapwalolone ainai ehebo tomowa imiyamiya na towahonane holanai alu'aluwa yababana imiyamiya, eeta towahonane Yeisu ainai ilohagali, ²⁴iwalo, 'Yeisu, owa towaho Nasaleti hava wuwuna ulalaomane alimaiyai? Nuwanuwam ta ebeha umutugai awa? Na owa hesi bada yahanapuigo'o owa ta'i Yaubada Natuna.'

²⁵Ta Yeisu iloinaei iwalo, 'Ulaumwau, na towahone neta ainaena umahalava'.

²⁶Eeta alu'aluwa yababanawa towahone i'abiye tai ta ibatubatutuli na ilohagali mwala'ina, na mulitai towahowa ainaena imamahalavane.

²⁷Na tomowa maudoidi hinuwapwanopwano, na hibom hipanivilauyowedi hiwalo, 'Ve'ita vauvauna teina vedova? Teina towahone howahowana alu'aluwa yababadi iloinaedi na hi'awa abiyei.'
²⁸Hauganane ainai Yesu wasana hiyewasaei Galili tupwanao maudoidi aidiyai.

Yesu taulovala bahudi i'abiye namwanamwadi

(Madiu 8:14-17; Luke 4:38-41)

²⁹I'ovi na Yesu vada tapwalolo ainaena imahalava, ta Yemesa na Yoni baidanao hilalaune Saimoni yo Andulu yadi vadai. ³⁰Na Saimoni lawana ilovala, tauna hi'ala'alawowoli, eeta Yesu hiwalo auli taulovalane vehabana. ³¹Ta Yesu iluwu ainai, nimanai i'abi ta i'abiye towolo, eena ana lovala itatalune. Na waihiunane imahalava ta adi i'a'atububuine. ³²Lavilaviyena mahana bada ihuhugu ta tomowaone yadi taulovalao yo hiya alu'aluwa yababadi aidiyena hilolovalane maudoidi hilauvoidima Yesu ainai, ³³yo hinage dalava ana taumiyao maudoidi hilaugogoima ta vadanane mehenaena hitowotowolo. ³⁴Na taulovalao bahudi yo hiya alu'aluwa yababadi i'abiye yauyauledi maudoidi Yesu i'abiye namwanamwadi, na ebe alu'aluwa yababadi iheusilidi himahalava mata i'auhidi na havena hiwalowalo mahalavaei, wuwuna iya bada hihanapuiya'o.

Yesu Galili tupwanane ainai iguguya

(Luke 4:42-44)

³⁵Malatomtom iu'iuna Yesu itowolo ta vadaena imahalava ta ibom ilau balabala awawai, ta i'awa'awanoi Yaubada ainai.

³⁶Na Saimoni ma'ana geluwo hinage himahalava ta Yesu hibehabehaei, ³⁷ta hilobai na ainai hiwalo, 'Bodaowa nuwanuwadi owa'.

³⁸Ta Yesu iwalo, 'Talau tupwana hinage dalava aidiyai yo yaguguya. Teina vehabana yalalaomane.'

³⁹Eeta Galili tupwana maudoina hita'i'iliyei ta yadi vada tapwalolo aidiyai iguguya na hinage alu'aluwa yababadi tomowao aidiyena iheusili mahalavaedi.

Yesu taulepelo ehebo i'abiye namwanamwa

⁴⁰Taulepelo ehebo Yesu ainai ilaoma, ta ipwagogo na i'awanoi iwalo, 'Ebe yam nuwatuwu dova howahowana yo u'abiye namwanamwagau'.

⁴¹Eeta Yesu i'atemuyamuyaei, ta nimanaena towahonane 'wapinai i'abi ta iwalo, 'Ehe ausala, unamwanamwa!' ⁴²Ta towahonane ana lepelo isawali mwayamwayau, ta inamwanamwayuone.

⁴³Na Yesu towahonane walo yayiyaina imohei, ⁴⁴iwalo, 'Ee, ulau, na havena yayia ainai uwalowalo mahalavaegau, na hesi udumwalu ulau

Maki 1, 2

taupwaoli ainai yo i'itago, ta ebe yam velau umwauwi Yaubada ainai, hava dova ada loina Mosese ainaena, eeta tomowa hihanapuigo ebeha bada uvauvauyo'o'.

⁴⁵Ta taulepelowa nigele Yeisu yana loina iyamulitaei, na hesi tomowa bagibagilidi aidiyai iwalo mahamahalava, na boda mwala'ina hilaoma. Teina vehabana Yeisu nigele howahowana imahalava dalavanane ainai, eeta ilau balabala awawai ta nemai imiyamiya, na tomowa dalava bagibagilidi aidiyena hilalaune ainai.

Yeisu towaho peupeuna i'abiye namwanamwa

(Madiu 9:1-8; Luke 5:17-26)

2 ¹Ahubena tupwadi hi'ovi'o na Yeisu iwuwuyone Kapaneum ainai, na wasana hibenalena'o ebeha Yeisu bada iwuyoma'o. ²Ta boda mwala'ina vada holanai yo hinage maseleyai himiya ahaiyama, ta Yeisu iguguya aidiyai. ³Na towaho peupeuna ehebo hilawenama na ana tau'avaalone hitau vehopali hipageiyama, ⁴na hitowoi yo ebeha peupeunane iluwuwei Yeisu ainai na nigele howahowadi, wuwuna boda imwala'i alili, eeta hi'avalaihini vada ewanai na ana atovi hivai vehuludi ta ainaena peupeunawa ma'aba'enona hivehoni aituluwei Yeisu mehenai himwamwauwine.

⁵Himwauwi na Yeisu bada towatowahowone yadi yemidi ihanapuiya'o ta peupeunawa iwalo ainai, 'Natugu, yam mumuga yababadi adi nuwahamu bada ulobaiya'o'.

⁶Na tupwadi loina ana tauve'itao Yeisu vahalinai himiyamiya yana walo hibenalei ta hibom atediyai hinuwanuwatuwu, ⁷'Yeisu teina vedova ta Yaubada ainai iwalo hinahinali? Wuwuna nigele teya howahowana yo tomowa yadi mumuga yababadi inuwahamuidi, na hesi Yaubada ibom howahowana.'

⁸Na hesi Yeisu holanai bada yadi nuwatuwu ihanapuiya'o, ta iwalo, 'Hava vehabana neta dova amnuwanuwatuwune? ⁹Mata vedova teina peupeunane vehabana yawalone, "Yam mumuga yababadi bada yanuwahamuidi'o", bo yawalo, "Utowolo na yam aba'eno u'avalai ta ulau?" ¹⁰Na mata amhanapui ebeha yau Tomowa Moihagu mayagu loina bale'uwai na tomowa yadi mumuga yababadi yanuwahamuidi.'

¹¹Eeta peupeunane ainai iwalo, 'Yau teina yawalowalone, utowolo, yam aba'eno u'avalai ta ulau yam dalavai'.

¹²Eeta itowolo yo yana aba'eno i'avalai ta bodaowa mehediyena imamahalavane. Tenem ainai boda maudoidi nuwadi ipwanopwano na Yaubada hino'owei, hiwalo, 'Paihowa teina abanuwapwanopwano. Wau mai ehebo ta'itane.'

Yeisu Livai iyogaei

(Madiu 9:9-13; Luke 5:27-32)

¹³Mulitai Yeisu imahalavauyo Galili le'awai, ta hinage boda hitau'ahaiyama ta iveve'itane aidiyai. ¹⁴Na yana ve'ita ive'ovi ta ilaulau na ehebo takesi ana tauvai i'itane takesi abapaihowa vadana ainai imiyamiya. Towahonane yehana Livai, na tamanane Alipiyosi. Ta Yeisu iwalo, 'Livai, umulitaegau!' Eeta Livaiwa itowolo na Yeisu imunulitaetine. ¹⁵Eena Yeisu mayana taumulitao hilaoma Livai yana vadai habi ai, na boda Yeisu himulitaei, hiya tauyababa dova takesi ana tauvaiwo, yo tupwadi tauyababa hinage, na maudoidi Yeisu mayana taumulitao baidadiyao himiyamiya.

¹⁶Haugana himiyamiya Palisi yadi loina adi tauve'itao hi'i'itane, ta Yeisu ana taumulitaone aidiyai hipanivila, hiwalo, 'Hava vehabana yami tauve'itane takesi adi tauvai yo hinage yabayababadi tupwadi baidanao hi'ai'ai toyawane?'

¹⁷Na Yeisu walone teina ibenaledi ta iwawalone, 'Hiya ausaladi taulaumulamula nigele nuwadi, na taulovala hesi nuwanuwadi taulaumulamula. Yau yalaoma nigele ebeha taunamwanamwa a'ava vehabadi, na hesi tauyababao yahaguidi.'

Yeisu yana walo ai'ai ana ve'ahihi vehabana

(Madiu 9:14-17; Luke 5:33-39)

¹⁸Ta Yoni tau'abiye bapitaiso ana taumulitao yo hinage Palisiwo ai'ai ainaena hive'ahihi yadi tapwalolo vehabana, eeta tupwadi tomowa Yeisu ainai hilaoma na hiwalo, 'Yoni ana taumulitao yo hinage Palisiwo adi taumulitao hive'ahihi ai'ai aidiyena, na vedova ta am taumulitaone nigele hiyave'ahihine?'

¹⁹Eeta Yeisu walo vegevediyena aidiyai iwalo, 'Vedova, ilowoinanei yo tawahola ana tauvinunuwo hive'ahihi ebe tautawahola towahona baidadi himiyamiya? Nigele ta'! Wuwuna iya baidadi ta maudoidi hiyalialiyaya. ²⁰Na hesi amnuwatuwu avivini ebeha hauga ilalaoma yo tautawahola ana alehao hivaivehulu mata hinuwayababa yo hive'ahihi ai'ai aidiyena.'

²¹Ta ehebo hinage walo vegevededi imohedi, iwalo, 'Nigele howahowana yo ale'o vauvauna tupwatupwana luwuluwu miyamiyana ta'aibadi'auhi mata dova ta itavapulipulihii mwala'ina. ²²Na hinage nigele howahowana waini vauvauna tahiwai 'wapi abahiwa miyamiyana aidiyai, mata dova ilotapulihii yo waini na abahiwa tayepaipahedi, na hesi tahiwai abahiwa vauvaudi aidiyai.'

Yeisu Tapwalolo ana tauloina

(Madiu 12:1-8; Luke 6:1-5)

²³Tapwalolowai Yeisu mayana taumulitao tanovi holanaena hilaulau ta ana taumulitaone witi patuna hipupudi ta hi'ai'ai. ²⁴Na Palisiwone

Maki 2, 3

hi'i'itadine ta Yeisu ainai hiwalo, 'Taubada, vedova ta am taumulitao Tapwalolo ana loina hiho'eho'ene?'

²⁵Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Buki Ve'ahihi ainai hilelelene Deivida vehabana na ebe amvahili amhanapui ebeha iya ma'ana geluwo hivahali mwala'ina. ²⁶Ta Yaubada yana vadai iluwu ta beledi ve'ahihi ivai ta hi'a'aine. Beledinane ana loina ebeha taupwaoli a'ava adi talam ta hi'ai. Na bada ta'i hivahali alili, eeta taupwaoli mwala'ina yehana Abayada italamwei ta hi'a'aine.'

²⁷Yeisu hinage iwawalo aulidine, iwalo, 'Yaubada Tapwalolo imohegita yada namwanamwa vehabana, nigele ebeha ita ipaihowagita Tapwalolo vehabana. ²⁸Eeta yau Tomowa Moihagu, Tapwalolo ana tauloina.'

Towaho nima giyogiyona (Madiu 12:9-14; Luke 6:6-11)

3 ¹Mulitai Yeisu iwuyoma vada tapwalolo ainai ta nemai ehebo towaho nimana giyogiyona ilolobaine. ²Na Palisiwone Yeisu hi'ita'ita sipwai na ebe towahonane i'abiye namwanamwa Tapwalolowai mata hive'ewai. ³Ta Yeisu towahonane ainai iwalo, 'Utowolo ta uhaema'. Na towahonane itowolo ta ihahaene.

⁴Na Yeisu babadaone iwalo aulidine iwalo, 'Teina yagu panivila alimiyai, aiteya paihowa namwanamwana alidai? Tapwalolo ainai tomowa tahaguidi bo ta'abiye yababadi? Tahaguidi bo tayemwalowoidi?' Ta yana walone nigele hiyayemaiha. ⁵Ta Yeisu mayana modo'ini ivinunu gwaigwaipile aidiyai, yo mayana nuwayababa yadi ulu'uluyaiyai vehabana, ta towahonane ainai iwalo, 'Nimam utuwu', ta towahone nimana ituwu ta inanamwanamwane.

⁶Ainaena Palisiwone himahalava ta Helodi yana bodao baidadiyao hi'ulewahi vedova na ebe Yeisu hi'oiye mwalowoi.

Boda Galili le'awanai

⁷Ainaena Yeisu itauvehuludi ta mayana taumulitao hidobi Galili le'awanai, na boda mwala'ina himumulitaeine. ⁸Bodawone teina Yeisu wasanane hibenalei ta Galiliyena yo Yudeyaena yo Yelusalemaena yo Idumeya tupwanaena yo Yolidani hali tupwanaena na tupwadi dalavaone Taya yo Saidoni vahalidiyena hitatau'ahaiyamane.

⁹⁻¹⁰Ta Yeisu tauovalao i'abiye namwanamwadi, na hesi tauovalao bagibagilidi hinoinoini habi abisawahina, eeta Yeisu ana taumulitaone aidiyai iwalo, 'Waga vehabagu amvaiyama ta ebe tomowaone besiwa hinoinoinigaune yagelu wagai'.

¹¹Na tomowaone aidiyai alu'aluwa yababadi hiluwu'o, ebe Yeisu hi'ita, hibe'u pwagogo mehenai na hiwuiwui, hiwalo, 'Owa Yaubada Natuna'.

¹²Na Yeisu ilaugagayowedi, iwalo, 'Havena amwalowalo mahalava ebeha yau Yaubada Natuna'.

Yeisu hitau 12 ivesinuwaidi
(*Madiu 10:1-4; Luke 6:12-16*)

¹³Mulitai malapo'ewana ainai ihae ta ana taumulitaone ivesinuwaidi iyogaedi ta hihahaene ainai. ¹⁴Ta aidiyai iwalo, 'Omui am tau12 yavesinuwaigomiu na baidaguwao tamiyamiya, yo mulitai abo yavetamalegomiup tupwana dalava aidiyai, amguguya, ¹⁵na wahiyalaena alu'aluwa yababadi tomowa aidiyena amheusili mahalavaedi'.

¹⁶Na yehadiyao teina: Saimoni (iya hinage hiyogayogaei Pita); ¹⁷na hinage Yemesa matahina Yoni, hiya Sebedi natunao, na Yeisu iyogaedi yehadi Tutu natunao; ¹⁸na hinage Andulu yo Pilipi yo Batolomiu yo Madiu yo Tomasi yo vali Yemesa, iya Alipiyosi natuna, yo Tadiusa yo vali Saimoni, iya tau'awa pa'ipa'i'i mwala'ina Isileli yana miyawahi Loma ainaena vehabana, ¹⁹na hinage Yudasa Isakaliyota, iya howola mata Yeisu ihuhulaei.

Yeisu na Tomodulele
(*Madiu 12:22-32; Luke 11:14-23; 12:10*)

²⁰Mulitai Yeisu iwuyo yana dalavai, na boda imwala'i alili hitau'ahaiyama, ta nigele howahowana Yeisu mayana taumulitao hi'aiyawasi yo hi'ai. ²¹Na yana huhuwone hibenalena'o ebeha Yeisu nigele iya'aiyawasi towoi, ta hilau habi lauvaiyama, wuwuna hinuwatuwui hiwalo, 'Bada iyauyaule'o'.

²²Na loina ana tauve'itao tupwadi bada Yelusalemaena hidobima ta Yeisu yana paihowa mwala'ina hi'itaya'o ta hiwalo, 'Towaho teina yana paihowa ana ita dova alawaiwone yadi taubada, neta Tomodulele yana wahiyalaena alu'aluwa yababadi iheuheusilidi'.

²³Na Yeisu tomowaone iyogaedima ta aba'ita aidiyena ive'ita aidiyai, ipanivila, iwalo, 'Nigele howahowana Tomodulele ebeha iya ana bodao aidiyai ive'aleha'. ²⁴Na hinage iwalo, 'Ebe teya abaloina ainai tomowaone hiwahei na hibom hilo'alehauyowedi mata abaloinane itapiya yo ibe'u. ²⁵Hinage dova ebe huhu ebebo na hiwahei yo hibom hilo'alehauyowedi mata hitapiya yo yadi miya iyababa. ²⁶Tomodulele hinage dova ebe mayana bodao hibom hilo'alehauyowedi mata yana abaloinane ibe'u yo i'ovi ta'i.

²⁷'Aba'ita hinage towaho wahiwhiyalana, neta Tomodulele yana vada, nigele howahowana ebebo yaiya iluwu tauwhiyalane yana vadai yo yana tobwatobwa i'aluhewaidi. Na hesi ebe ebebo towaho gulawa ainaena tauwhiyalane nimanane yo aenane ipai mugaiyedi na mulitai howahowana iluwu yana vadai yo yana tobwatobwa i'aluhewaidi.

²⁸'Eeta teina yawalo ili'ilimani alimiyai ebeha tomowa yadi pwanoliwo yo yadi walo yababana maudoina Yaubada mata inuwahamuidi, ²⁹na

Maki 3, 4

hesi ebe yaiya Alu'aluwa Ve'ahihi i'awa yababaei, Yaubada nigele howahowana inuwahamui, na mumuga yababanane ainai mata imiya vateyai'.

³⁰Teina Yesu yana walo wuwuna tomowa hiwalowalo ebeha ana tauhaguwede neta Tomodulele.

Yesu hinana yo tahinao ainai hilalaune

(Madiu 12:46-50; Luke 8:19-21)

³¹Yesu hinana na tahinao hilaoma ta maseleyai hitowolo, na walo a'ava hivetamalei vadai ta ebeha Yesu imahalavama aidiyai. ³²Na tomowaone Yesu vahalinai himimiyane hiwalo auli, 'Taubada, hinam yo tahimwao maseleyai na ebeha nuwanuwadi owa'.

³³Na Yesu aidiyai iwalo, 'Yaiyadiwo yede hiya tahiguwao yo hinagune?' ³⁴Na hiya vahalinai himimiyane ivinuinunuidi na iwalo, 'Teina hiya hinagu yo tahiguwao. ³⁵Ebe yaiyadiwo Yaubada yana nuwatuwu himulimulitaei hiya tahiguwao yo nuhuguwao yo hinage hinaguwao.'

Walovegegedi patu vehabana

(Madiu 13:1-9; Luke 8:4-8)

4 ¹Mulitai hinage Yesu iwuyoma Galili le'awanai habi guguya na boda mwala'ina hitau'ahaiyama ainai, eeta ehebo waga i'ava'avai ainai igelu ta imimiyane na bodaone le'awai hitowotowolo. ²Na Yesu walovegegedi bahudi aidiyena ive'ita tomowa aidiyai na iwalo, ³'Ambenalei! Taupaihowa ehebo yana tanoviyai ilau ta holanai patu ivevehuludine, ⁴na tupwana patuwone amwahai hibe'u, eeta lowolowo hi'itadi ta hi'aitulu hi'a'aidine. ⁵Tupwadi hibe'u toputopu malagaigaimana ainai ta hi'ini mwayamwayau, wuwuna toputopu habuluna bada, ⁶na mahana i'alahidi ta hiwelai wuwuna patune lamlamdine nigele toputopune gwagwamanane hiyalobai. ⁷Na tupwana haihaili womawomalidi aidiyai hibe'u ta hi'ini mwalomwalowoi, ta nigele howahowana yo hi'aino, wuwuna haihaili womawomalidi hiwahiyala ta hipaiye mwalowoidine. ⁸Eena tupwadi patu toputopu namwanamwana ainai hibebe'une, na hi'ini na himwala'i ta hi'aino, eeta tupwadi ainodi hibagibagili alili, na tupwadi ahipuwai, na tupwadi nigele hiya'aino ili'ilimani.'

⁹Ta Yesu aidiyai iwalo, 'Ebe matalinamiu walo teina ambenalei'.

Hava vehabana Yesu iwalo vegegedine

¹⁰Mulitai bodaone hilo'uhagwali na Yesu ibom imiyamiya, ta tupwadi tomowa na ana taumulitaowowa hitau tuwelo wone baidadiyao hilaoma

ta Yeisu ainai hipanivila, hiwalo, 'Yam walovegegediwone hava adi masele?'

¹¹Na Yeisu iwalo, 'Omiu bada Yaubada hanapu imohegomiu'o yo yana lolina holadi amhanahanapuidi, na hesi tomowa bagibagilidi nigele. ¹²Hiya walovegegedi hibenalei na ana nuwamasele nigele hiyahanapui, na hinage ana hanapu hibehabeha na nigele howahowadi hilobai. Eeta hinage nigele howahowana yadi pwanoliwone aidiyena hinuwabui na Yaubada inuwahamuidi.'

Walovegegedi patu vehabana ana livahi

(Madiu 13:18-23; Luke 8:11-15)

¹³Ta Yeisu aidiyai iwalo, 'Vedova yagu walovegegedi teina nigele amyanuwamasele awa? Yede vedova mata tupwana walovegegedi teina dova amnuwamaseleine?'

¹⁴'Taupaihowane Yaubada yana walo ivehulu budebudeyanai.

¹⁵Tupwadi patuwa hibe'u amwahi dova tomowa hiya Yaubada yana walo hibenalei na Tomodulele ilaoma aidiyena ivaivehuludi.

¹⁶'Hinage dova patuwone malagaigaima ainai hibe'ube'u, ebeha tomowadine Yaubada yana walo hibenalei mayadi yaliyaya hitatalamne, ¹⁷na nigele lamdine iyayaiyai yo iya'abidobi, eeta hauga habuluna ainai himiyamiya, yo ebe aiteya hauga ainai Yaubada yana walo ana yemidi vehabana vitai nuwana alehao hilobai mata hibe'u mwayamwayau.

¹⁸'Na patuwa haihaili womawomalidi aidiyai hibebe'uwa dova tomowaowa hiya Yaubada yana walo hibenalei, ¹⁹na wasawasa yo bale'u yana paulao adi nuwatuwu aidiyena Yaubada yana walo hinuwapwanopwanowei eeta nigele howahowana hi'aino.

²⁰'Na patuwa toputopu namwanamwana ainai hibebe'uwa dova tomowaowa hiya mayadi atetalam Yaubada yana walo hibenalei, ta ainodi namwanamwadi. Tupwadi ainodi bagibagili alilidi, na tupwadi ahipuwai na tupwadi nigele hiya'aino ili'ilimani.'

Walovegegedi lampa vehabana

(Luke 8:16-18)

²¹Yeisu hinage alidiyai iwalo, 'Havena lampa ala'alahina walata yo halabi ainaena ta'oi'oihamui, na hesi maseleyai tamwauwi ta imasele.

²²Ta ebe ginauliwo dawadawanidi abo mata maselenane i'abiye mahalavaedi yo ta'itadi. ²³Ebe matalinamiu walo teina ambenalei.'

²⁴Na hinage, 'Amnuwatuwu avivini yo walo ambenali ili'ilimanidi, wuwuna ebe omiu hava am'aiyauya mata dova ana maiha amvai na hesi ma'ana yemutulai. ²⁵Wuwuna ebe yaiya ainai Yaubada yana tobwatobwa, mata tobwatobwanane ilauhepoiyei. Na ebe yaiya ainai nigele Yaubada yana tobwatobwa, mata hava namwanamwana ainai imiyamiya Yaubada ainaena ivaivehuludi.'

Walovegegedi venuvenu vebabana

²⁶Yeisu hinage iwalo, ‘Yaubada yana paihowa nuwana yana lolina tomowa aidiyai dova hinage venuvenu towaho yana tanoviyai i'umaidi, ²⁷na towahonane boniyai ehebo ehebo i'eno na i'ahubena itowolo, na venuvenuwone hi'ini'ini yo hihaihaili, na hesi yadi ini wuwuna nigele iyahanapui. ²⁸Wuwuna toputopu iya iloina yadi ini yo yadi aino vebabana, ²⁹na mulitai abo ainona ihuna tau'abi tanoviwa ivetuwuni yo ilau'eli.’

Walovegegedi patu habuluna vebabana

³⁰Yeisu hinage iwalo aulidi iwalo, ‘Vedova Yaubada yana Abaloina walovegegediyena ya'abiye masele alimiyai? ³¹Nuwana teina dova ehebo aiwa patuna ainai yawalo yepatu neta magimagi vebabana. Magimagi patuna habuluna, ³²na ebe ta'umai na i'ini yo ive'aiwa mwala'i, mata lagalaganao mwala'idi imwauwidi, ta lagalaganao logologudiyai lowolowo yadi abatowa.’

Yeisu yana walovegegedi bagibagilidi

(Madiu 13:31-34)

³³Yeisu yana guguya aidiyai walovegegedi bagibagilidi aidiyena ive'ive'ita, yo ebe tomowa aidiyena howahowana hihanapui. ³⁴Iya hauga bagibagilidi walovegegediyena iguguya bodao aidiyai, na yana hevahevaliwone hibom aidiyai walovegegediwone ilivalivahidi.

Yeisu yaumai yo bagodu iloinaedi

(Madiu 8:23-27; Luke 8:22-25)

³⁵Lavilaviyai Yeisu yana guguya wagaena ive'ovi ta ana taumulitaone aidiyai iwalo, ‘Angeluma yo ta geyo'awa vali tupwai’.

³⁶Higelu na boda le'awai hilaugabaidi, na tupwana waga hinage baidadiyao, ³⁷na 'wawilivili mwala'ina itowama, ta bagodu wagai ihiwado'odo'owei ta muhamuhana hihanene. ³⁸Na Yeisu waga aiyiuwai ana uludai bada imwauwiya'o ta i'eno i'iwahi'o, na ana taumulitaone hivavanoine ta hiwalo, ‘Taubada, utowolo ta uhaguigita mata dova ta tamwalowoi’.

³⁹Eeta Yeisu itowolo ta yaumai yo bagodu iloinaedi, iwalo, ‘Badagi ulaumwau yo udaumwali!’ Eeta yaumai itowalaumwau, na ni'u maudoina idadaumwaline. ⁴⁰Na ana taumulitaone aidiyai iwalo, ‘Hava vebabana ammemeheuhine? Vedova nigele amyayemidiyegau?’

⁴¹Na nuwadi hipwanopwano na himeheuhi, ta hibom aidiyai hiwalo, ‘Towaho havahava teina ta yaumai yo bagodu alinana hibenalei yo himumulitaeine?’

Yeisu alu'aluwa yababadi iheusili mahalavaedi

(Madiu 8:28-34; Luke 8:26-39)

5 ¹Haugana higeyo'awa ta hiluwu Gelasinewone yadi gadowai, ²ta wagaena Yeisu i'aitulu magumaguwai, na towaho ehebo ilolobaine alu'aluwa yababana ainai imiyamiya, yana abamiya guda ainaena imahalava, na gudanane tomowa adi magai.

³⁻⁴Na towaho teina mwalona tomowa hitowoi ebeha hipai gulawa pwawapwawati ainaena, na nigele howahowadi, wuwuna hauga maudoina gulawaone iwutu wutuhidi nimanaena yo aenaena, na nigele yaiya howahowana yo i'abi avivini, na ilauvehuludi ta ilau nu'ulai, ⁵na ana boniyai yo ana ahubena magaiyai yo oya aidiyai ilohalohagali, na hauga maudoina gaima ainaena italatalauyoi.

⁶Na towahonane Yeisu bada amwaha daodaowena i'taya'o, eeta isagena ta Yeisu mehenai ipwagogo, ⁷na ilohagali iwalo, 'Yeisu yo, owa Yaubada Tauwahiyala Natuna, hava utowotowoi ta mata upaihowai aliguwai? Badagi! Yaubada yehanaena ya'awanoi alimwai ta havena u'abi'abiye muyagau.'

⁸Walo teina i'a'ataine wuwuna Yeisu bada ainai iwalo'o, 'Alu'aluwa yababam, towaho teina ainaena umahalava'. ⁹Na Yeisu hinage ipanivila alu'aluwane ainai iwalo, 'Vedova yehamne?'

Ta iya iwalo, 'Yehaguwede Bagibagilimai, wuwuna amaboda towaho teina holanai amiyamiya'. ¹⁰Na i'awa'awanoi wahiwahiyala Yeisu ainai iwalo, ebeha havena abamiyane tenem ainaena ivetavetamale mahalavaedi. ¹¹Na tupwanane ainai maheya bagibagilidi hidumudumuli oyai. ¹²Ta alu'aluwa yababadine hi'awanoi Yeisu ainai hiwalo, 'Uvetamalegai yo aluwu maheya tenem holadiyai'. ¹³Na Yeisu italamwedi ta alu'aluwaowa towahone ainaena himahalava ta maheyaowowa aidiyai hiluluwune, eeta maheyaowowa hiyauyaule ta maudoidi hisagena budebudeyana ta tapatapa ainai higavai ta ni'uwai hihahanene. Na maheyaowa adi bagibagili dova 2000.

¹⁴Maheyaone adi tau'ita aviviniwone yadi meheuhiyena hidena ta hilalaune dalavai, ta ginauliwowa hi'itadiwa maudoina hiwalo mahalavaedi dalava mwala'idi yo dalava habuludi tomowadiyao aidiyai. Na dalavaowa taniwagadiyao hilaoma yo ebeha hiya mehediya moihana hi'ita.

¹⁵Na Yeisu ainai hilaoma ta towahowa hi'itane, mugai alu'aluwa yababadi holanai himiyamiyawa bada inamwanamwa'o ta ale'o ili'waya'o na imiyamiya. Tenem ainai maudoidi himeheuhi.

¹⁶Hi'ita i'ovi, na tauvinunuwone tomowa aidiyai hi'aubabadaei vedova towahonane inamwanamwane, na vedova maheyaone yadi mwalowoi.

¹⁷Na dalava taniwagadiyao hivetuwuni tenem ainaena ta Yeisu hisosomanaei ebeha yadi dalava ilaugabaei. ¹⁸Eeta Yeisu idobidobi wagai

habi gelu, na towahowa wau i'a'abiye namwanamwawa Yeisu ainai i'awanoi iwalo, 'Taubada, howahowana yamulitaego?'

¹⁹Na Yeisu iwalo, 'Nigele howahowana, na hesi uwuyo yo ulau yam huhu aidiyai na Yaubada yana atemuyamuyaena i'a'abiye namwanamwagone u'aubabada ta hibenalei'.

²⁰Na towahonane ilau abaloina Dekapolisi ana dalava 10 aidiyai, ta Yeisu yana paihowa wahiwahiyaladi vehabadi iyeyewasane, na tomowa maudoidi hibebebenaleine ta nuwadi ipwanopwano.

Yeisu waiwaihiu bwau i'abiye namwanamwadi

(Madiu 9:18-26; Luke 8:40-56)

²¹Yeisu mayana taumulitao higeyo'awauyo ta boda mwala'ina hitau'ahaiyama le'awai.

²²Eena ehebo towaho yehana Yailo iya vada tapwalolo ana tau'ita avivini ilaoma ta Yeisu ilobai na mehenai ipwapwagogone, ²³ta i'awanoi wahiwahiyala, iwalo, 'Taubada, natugu waihiuna ana lovala ivitai moiha, na iya bada gamahine, na nuwanuwagu ulaoma na u'abisawahi ta inamwanamwa, na havena imwalomwalowoi'.

²⁴Eeta Yeisu baidana hilaulau, na boda mwala'ina himulimulitaedi na hi'uha'uhauloyidi amwahai. ²⁵Na bodaone holadiyai ehebo waihiu ma'ana lovala. Lovalanane neta 'wahina isagesagenaei bolimai 12. ²⁶Mwalona tau'abiye namwanamwao bagibagilidi aidiyai yana mane maudoina ive'ovidi, na hesi ana lovalane imwalamwala'i.

²⁷⁻²⁸Waihiunane Yeisu imumulitaeine wuwuna mwalona wasana ibenalena'o, ta atenai inuwanuwatuwu iwalo, 'Ebe bada Yeisu ana ale'o a'ava ya'abitowoi mata yanamwanamwa'. Eeta itauvahali ta ana ale'o i'a'abitowoine. ²⁹Na 'wahinana yana sarena ilaumwau ta'i, ta ibom tauna holana ilautowoi ebeha bada inamwanamwa'o.

³⁰Yeisu bada ilautowoiya'o ebeha wahiya ainaena imahalava'o ta i'ita gwaipile ta boda ipanivilaedi iwalo, 'Yaiya agu ale'o i'a'abitowoine?'

³¹Ta ana taumulitaone hiwalo auline, 'Taubada, bada u'itaya'o boda hinoinoihamuigo na hi'uha'uhauhi na owa upanivila, "Yaiya i'abitowoigaune?"'

³²Na Yeisu i'ita'ita behabebe tomowa ahipudiyai yo ebe i'ita yaiya ainai yana wahiya igegeyo'awane. ³³Na waihiunane ibom yana namwanamwa wau ilolobaine ihanapuiya'o, ta ilaoma mayana batutuli yo mayana meheuhi na ipwagogo mehenai, ta iwalo mahalava moiha ebeha iya ipapaihowaine.

³⁴Na Yeisu iwalo, 'Natugu, yam yemidi ainaena unamwanamwa'o. Utowolo na mayam yaliyaya ulau. Yam lovala maudoina bada i'ovi'o.'

³⁵Haugana Yeisu i'au'aubabada waihiune ainai, tupwadi tomowa Yailo yana vadaena wasa hilawenama ta hiwalo, 'Natumwa bada yawahina i'ovi'o, na havena hinage tauve'itane yana hauga ugabagabaei'.

³⁶Na Yeisu wasane ibenalei ta Yailo ainai iwalo, 'Havena u'alu'alugavai na hesi uyemidiyegau'.

³⁷Eeta Yeisu boda maudoidi i'auhidi havena himulimulitaedi na bada ana taumulitao hitau tonuga baidanao, neta Pita yo Yemesa matahina Yoni. ³⁸Hilau ta Yailo yana vadai himahamahalava, na woe yo dou mwala'ina holanai hibebebenaleine.

³⁹Na Yeisu iluwu ta iwalo aulidine, 'Hava vehabana amdoudoune na amwoewoene? Gamahinene nigele iyamwalowoi na hesi i'eno i'iwahi'o.' Ta himaluwei, ⁴⁰na hesi Yeisu iheusilidi ta himahalava na gamahine tamana yo hinana yo ana taumulitaowa hitau tonugawa Yeisu baidadi hiluwu gamahinewa yana aba'eno ainai. ⁴¹Ta Yeisu gamahinene nimanai i'abi na iwalo, 'Talita kumi'. Na ana bui, 'Gamahine utowoloma'.

⁴²Na itowolo mwayamwayau ta ilowolowouhi, wuwuna iya ana bolimai 12 ilobaiya'o. Na maudoidi nuwadi ipwanopwano moiha. ⁴³Eena Yeisu i'auhidi iwalo, 'Havena teya yaiya ainai amwalowalo mahalava yagu paihowa teina vehabana, na hesi gamahinene ana am'atububuni ta i'ai'.

Nasaletiwone Yeisu hisosomanaei

(Madiu 13:53-58; Luke 4:16-30)

6 ¹Na Yeisu iwuyo yana dalavai, na ana taumulitaone himumulitaedi. ²Ta Tapwalolowai yadi vada tapwalolo ainai iluwu, ta ivetuwuni ive'ive'ita, na tomowa hibenalei, ta maudoidi nuwadi ipwanopwano yana hanapu, yo yana paihowa vehabadi, na hiwalo, 'Towaho teina havaena yana hanapune ilolobaine? Na hinage paihowaone wahiwhiyaladine nimanaena ipaipaihowaidine havaena yana wahiyla ilolobaine?' ³Na hinage hiwalo, 'Towaho teina iya kapentawa awa? Na hinana Meli yo tahinao Yemesa yo Yosepa, yo Yudasi, yo Saimoni, yo hinage nuhunao baidadao tamiyamiya awa?' Vehabana tomowa Yeisu hisosomanaei.

⁴Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Tauwalo mahalavao adi ve'ahihi hilobalobai vali dalava aidiyai. Na hiya yadi dalavai nigele adi ve'ahihi, wuwuna hiya yadi bodao yo yadi huhuwo hisosomanaedi.' ⁵⁻⁶Na Yeisu nuwana ipwanopwano wuwuna tomowa nigele hiyayemidiyei, eeta nigele howahowana na paihowa wahiwhiyaladi ipaihowaidi. Ta bada taulovalao bwaubwaudi i'abisawahidi ta hinanamwanamwane.

Yeisu ana taumulitaone ivetamaledi habi paihowa

(Madiu 10:1, 5-15; Luke 9:1-6)

Yeisu ita'i'ili dalava aidiyai, ive'ive'ita. ⁷Na ana taumulitao hitau 12 iyogaedima ta iloinaedi yo ebeha bwaubwau hita'i'ili dalava aidiyai, na hinage lina yo wahiyla imohedi ta ebe howahowadi alu'aluwa yababadi

Maki 6

tomowa aidiyena hiheusili mahalavaedi, ⁸ ta yana guguya ainai iloinaedi, iwalo, 'Havena ehebo hava amvaivai. Havena ai'ai nuwana peha nuwana mane tamahina vehabana. Neta bada yami digona nimamiyai, ⁹ yo aemi adi huma aml'i'wadi na hesi havena ami ale'o bwauna amvaivai.'

¹⁰ Na hinage iwalo aulidine, 'Ebe aiteya vada ainai hiyogaegomiu yo ainai amluwu, vadanane ainai amvetaumana ana higa dalavanane amlaugabaei. ¹¹ Na ebe hinage dalava tupwana aidiyai ammalalava, na tomowadine nigele hiyayogaegomiu, yo hinage nigele yami guguya hiyabenaledi, dalavadine gawaladine aemiyena am'oiyeholudi na amlaugabaidi, yo ainaena amve'itadi ebeha mata vitai aidiyai imahalava.'

¹² Eeta ana taumulitaone hita'i'ili dalava bagibagilidi aidiyai, ta higuguya ebeha tomowa yadi mumuga yababadi hita'wata'wataedi na hinuwabui, ¹³ yo hinage alu'aluwa yababadi tomowa aidiyena hiheusilidi, yo tauovalao maudoidi woloiyena hihaudi ta hinanamwanamwane.

Yoni tau'abiye bapitaiso yana mwalowoi

(Madiu 14:1-12; Luke 9:7-9)

¹⁴ Yeisu wasana tomowa hivetala au'aubabadaei tupwa maudoina aidiyai, ta wasawasa Helodi ibebenaleine tupwadi tomowa hiwalowalo ebeha 'Yoni tau'abiye bapitaiso mwalowoiyena bada itowolouyo'o ta mayana wahiyala ipaipaihowa'. ¹⁵ Na tupwadi hiwalo, 'Iya Elaitiya'. Na tupwadi hinage hiwalo, 'Iya tauwalo mahalava ehebo dova tauwalo mahalavao mugamugaidi'.

¹⁶ Helodi hinage Yeisu wasana bada ibenaleina'o ta iwalo, 'Nuwana iya Yoni tau'abiye bapitaisowa, mwalona ya'o'o'iye mwalowoiwa na bada itowolouyo'o'.

¹⁷ Wuwuna mwalona Helodi Yoni i'abi avivini ta vada paipaiyai imwauwi, na Yoni ana abi'avivini wuwuna neta ehebo waihiu yehana Helodiyasa, Helodi tahina Pilipi asolena na Helodi ihaloi, ¹⁸ na Yoni Helodi iwalo auline ebeha, 'Tenem nigele mumuga namwanamwana, wuwuna tahim asolena uhaloi'.

¹⁹ Na Yoni yana guguya teina vehabana waihiuwa Helodiyasa inuwayababa moiha ta nuwanuwana na Yoni i'o'iye mwalowoi, na nigele howahowana ²⁰ wuwuna Helodi inuwavi ebeha Yoni towaho dumwaluna na Yaubada yana taupaihowa ehebo, eeta Helodiwa Yoni ive'ahihiyei, na hauga bagibagilina Helodi nuwanuwana na Yoni yana walo ibenabenalei ta vehabadi i'aluwagavai.

²¹ Mulitai Helodiwa yana ahubena labahina imahalava ta Helodiyasa bada amwaha inuwatuwu lobaiya'o Yoni ana oiymwalowoi vehabana. Ahubena labahinane ana abanuatuwu avivini mahulina hipapaihowai, ta tupwana taumanao hiyogaedima habi ai. Taumanaone neta gabemani adi tauoinao, yo tau'alehao adi taumugaiwo yo tupwadi Galili

dalavanaone adi babadao. ²²Hauganane Helodi ma'ana taumanao hi'ai'ai, Helodiyasa natuna waihiuna iluwuma ta selowena i'abiye yaliyayadi. Eeta Helodi vahalawa ainai iwalo yemidi, iwalo, 'Ebe aiteya ginauli nuwanuwam u'awanoiwegau mata yatalamwei alimwai'. ²³Na hinage iwalo hae i'awa tamada, iwalo, 'Moiha yawalo yemidi hava nuwanuwam yamohego, ebe yagu abaloina vehabana u'awanoi mata tupwana yamohego.'

²⁴Eeta vahalanane imahalava ta ilau hinana ainai ipanivila, iwalo, 'Hinagu, hava yam nuwatuwu ta wasawasa ainai ya'awanoi?'

Na hinana iwalo, 'Wasawasa uwalo auli uwalo, "Nuwanuwagu Yoni tau'abiye bapitaiso ulu'uluna"'.²⁵

²⁵Vahalawa ilau mwayamwayau ta iwuyo wasawasa ainai, na iwalo, 'Nuwanuwagu teina ta'i Yoni tau'abiye bapitaiso ulu'uluna gaeba ainai umwauwi, na umohegau'.

²⁶Ta Helodi inuwayababa moiha, na nigele howahowana yo ita'wata'wata, wuwuna wau bada iwalo yemidi'o taumanaone mehediayi. ²⁷Eeta vada paipai ana tau'ita'ita avivini ehebo iloinaei ta ilau Yoni gadona habitomna. Ainaena tau'ita aviviniwa vada paipaiyai ilau ta Yoni gadona itotomne, ²⁸eena ulu'ulunawa gaeba ainai ido'oi ta ilawenama, vahalawa imohei, ta ivai ilalaune hinana ainai.

²⁹Na Yoni ana taumulitao yana mwalowoi wasana hibenalei ta hilaoma Yoni taunane hivai himamagaiyeine.

Yeisu bodao iveve'aidine

(Madiu 14:13-21; Luke 9:10-17; Yoni 6:1-14)

³⁰Yeisu yana tauyewasao hitau 12 bada hiwuyoma'o na Yeisu ainai yadi paihowa yo yadi ve'itao maudoina hi'aubabadaedi. ³¹Na tomowa bagibagilidi hilaolaoma yo hiwuyowuyo, ta nigele howahowana na Yeisu mayana taumulitao hi'aiyawasi yo hi'ai, eeta aidiyai iwalo, 'Tupwa teina talauehulu na talau ehebo tupwa balabala awawai yo tenem ainai tupwana am'aiyawasi'. ³²Eena waga ainai higelu ta hilau ehebo balabala awawa ainai.

³³Na bodaone Yeisu mayana taumulitao yadi gelu hi'itaya'o ta hihanapuiya'o tupwa yehana ainai hilalaune, eeta hiya yo dalava bahudi tomowadi hinage baidadiyao amwahaena hisagena ta himahalava mugai tupwanane ainai.

³⁴Na mulitai abo waga iduna, Yeisu i'aitulu maguwai, ta boda mwala'ina namonamowai i'i'itadine, na i'atemuyamuyaedi wuwuna hiya bada dova sipiwo nigele adi tau'ita aviviniwo, eeta ivetuwuni na hanapu bahuna aidiyena iveve'itane aidiyai.

³⁵Na lavilaviyai ana taumulitaone hilaoma ta Yeisu ainai hiwalo, 'Taubada, tupwa teina balabala awawa na bada mahana ihugu'o, ³⁶boda

Maki 6

teina uvetamaledi hilau adi higimwala dalavao yo vadao vahalidiyai aidiyena’.

³⁷Na Yesu aidiyai iwalo, ‘Vedova? Omiu mata nigele amyave'aidi awa?’

Na ana taumulitao hiwalo, ‘Taubada, nigele howahowamai, wuwuna maudoidi adi ana maiha nuwana 2000 kina dova’.

³⁸Yesu ipanivilaedi iwalo, ‘Viha beledi alimiyai? Amlau ambeha.’

Eeta bada hilobaiya'o, ta Yesu hiwalo auline hiwalo, ‘Beledi nima'ehe'ehebo na yama bwau alobaidi'o’.

³⁹Eeta Yesu ana taumulitao iloinaedi yo bodao hiyemiyadi boda yo boda awahiyai. ⁴⁰Hiwaheidi ta himimiyane, boda tupwadi tomowa 100, yo boda tupwadi tomowa 50.

⁴¹Ta beledi nima'ehe'ehebo yo yama bwau ivaedi ta Tamana ainai itamayahi na i'awa yawwedo ai'aiwone vehabadi, na i'abitomwahidi ta ana taumulitao imohedi ta hi'aiyauyanedi. Na hinage yama bwauw dova i'abitomwahidi. ⁴²Maudoidi hi'ai ta hi'ai i'iwahi. ⁴³Na beledi yo yama uleyadi hitau'ahaiyama ta boha 12 hi'oiye mwaudine. ⁴⁴Tau'aiwone towatowaho a'ava adi bagibagili 5000 dova.

Yesu ni'u ewanaena ilalaune (Madiu 14:22-23; Yoni 6:15-21)

⁴⁵Mulitai ana taumulitao iloinaedi ta wagai higelu, na Yesu iwalo, ‘Amgelu ammagai Bedesaida hali tupwai na yabom teinai bodaone yawalo hiwuyo yadi dalavai’.

⁴⁶Ta higelu na Yesu bodaowa ivetamaledi i'ovi, na ihae oyai habi awanoi Yaubada ainai.

⁴⁷Bada iboni'o na ana taumulitao ni'u awawai hiwohewohe, na hesi Yesu ibom magumaguwai ⁴⁸i'itadi yadi wohe ainaena hitapiya'o, wuwuna wau yaumai mehediyaena ilaolaoma. Muhamuhana na i'ahubena Yesu ni'une ewanaena ilaolaoma, ta ebe vahalidiyena ilau.

⁴⁹Tenem ainai Yesu ana taumulitaone maudoidi Yesu hi'ita ni'une ewanaena ilaolaoma na hinuwanuwatuwu ebeha iya alawai, ⁵⁰ta himeheuhi mwala'ina. Na Yesu aidiyai iwalo, ‘Havena ammeheheuhi. Yau ta'i, am'atepatu.’

⁵¹Ta wagai igelu baidanao na ni'u idadaumwaline. Na nuwadi ipwanopwano, ⁵²haugana boda iveve'aidine nigele hiyanuwamasele wuwuna atedi mehedi igibu.

Taulovalao i'abiye namwanamwadi tupwa Genesaleta ainai (Madiu 14:34-36)

⁵³Higeyo'awa tupwa Genesaleta ainai ta le'awanai hiluwu, na yadi waga tenem ainai hilowom ta hihahaene. ⁵⁴Hihae na dalava taniwagadiyaone Yesu hi'atai, ⁵⁵eeta hisagesagena ta hilau dalava

maudoidi aidiyai, ta tauovalao hipageidima mayadi halabi Yeisu ainai, aiteya tupwa ainai hibenalena'o ilalau na boda himulimulitaedi.

⁵⁶ Ta Yeisu ita'i'ili tupwa bagibagilidi aidiyai, tupwana dalava mwala'idi yo dalava habuludi yo oyao aidiyai, na tomowa bahudi yadi tau'asiyebwao hilawedima ta abamaketi aidiyai hiha'waha'wa ta hi'awanoieine hiwalo, 'Taubada howahowana yo yama tau'asiyebwaone am ale'o papalinane hi'abitowoi?' Na Yeisu aidiyai italam, ta ana ale'o hi'abisawahi na hinanamwanamwane.

Yudeyaone tubudiyao yadi mumuga

(Madiu 15:1-9)

7 ¹ Palisiwone yo loina ana tauve'itao tupwadi hinage Yelusalemaena hilaoma ta Yeisu ainai hitau'ahai, ² ta hi'tita lobaidi Yeisu ana taumulitao tupwadi hi'ai'ai, na nigele nimadi hiyauwadi, eeta hi'ulumiyaedi. ³ Wuwuna Palisiwone yo hinage Yudeyaone maudoidi yadi mumuga tubudiyao aidiyena neta dova: Mugai nimadi hiuwa ili'ilimanidi na abo mulitai hi'ai. ⁴ Na hinage ebe maketi ainaena hilaoma nimadi hiuwa mugaiyedi, mulitai hi'ai. Na hinage loina bahudi tubudiyaoone aidiyena gaeba yo vedi yo walata adi uwa vehabadi himulitaedi.

⁵ Eeta teina Palisiwone yo loina ana tauve'itaone Yeisu ainai hipanivila, hiwalo, 'Hava vehabana am taumulitaone tubudao yadi loina nigele hiyave'ahihiyedi, na manima bi'ibi'idi hi'ai'ai?'

⁶ Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Tau'oyama omiu! Mwalona Aisaya tauwalo mahalava vehabamiu iwalo mahalava, na Yaubada yana walone hilelelene teina dova:

"Tomowaone teina hopadiyena hive'ahihiyegau, na atediyena nigele.

⁷ Na hinage aliguwai hitapwatapwalolo oyama, wuwuna yadi ve'itao yau nigele aliguwena, na hesi tomowa bada yadi nuwatuwuwena."

⁸ Ta Yeisu iwalo aulidi hinage, iwalo, 'Moiha ta'i, yami mumuga yababadi aidiyena Yaubada yana loina ammwaudawanidi, na tubumiyao hesi yadi mumuga ammulimulitaedi'.

⁹ Na hinage iwalo, 'Amhanapu moiha ta yami paihowa ainaena; Yaubada yana loina amta'wata'wataedi na hesi tubumiyaoone yadi mumuga am'abi avivinidi. ¹⁰ Mugai Mosese Yaubada yana loina iwalo mahalavaena'o, iwalo, "Tamam yo hinam uve'ahihiyedi". Na hinage iwalo, "Ebe yaiya tamana nuwana hinana i'awa yababaedi, ilowoinane yo am'oiye mwalowoi". ¹¹ Na omiu yami ve'ita oya'oyama teina dova, "Ebe ehebo yaiya tamana yo hinana iwalo aulidi iwalo, 'Yagu tobwatobwa bada yatalamwena'o Yaubada ainai ta ve'ave'ahihina, ainaena nigele howahowana yo yahaguigomiu.'" ¹² Teina yami loina ainaena tomowa yadi hagu tamadiyao yo hinadiyao aidiyai am'au'auhidi. ¹³ Tubumiyaoone

Maki 7

yadi lolina teina ainaena, yo yami ve'ita bagibagilidi dova aidiyena, Yaubada yana lolina amyepaipaihyei.'

Tomowa adi abiyeyababa

(Madiu 15:10-20)

¹⁴Bodaone iyogauyowedima na iwalo aulidine, 'Yagu walo teina maudoimiu ambenaledi na amnuwamasele: ¹⁵⁻¹⁶Nigele teya hava iyamiyamiya ebe ta'ai na hi'abiye bi'igita, na hesi nuwatuwuwo atedaena hilaolaoma hiya howahowana hi'abi'abiye bi'igita.'

¹⁷Eeta Yesu mayana taumulitao bodaone hilauvehuludi ta vadai hiluluwune, na ana taumulitaone hipanivilaeine hiwalo, 'Howahowana yam walo vegevededine tomowa aidiyai ebe ulivahi alimaiyai?'

¹⁸Na Yesu aidiyai iwalo, 'Nuwana omiu hinage yami nuwatuwu nigele iyamasele awa? Ainaede nigele amyahanapui ebeha hava ta'ai na iluwu holadai mata nigele iya'abiye bi'igita, ¹⁹wuwuna nigele atedai iyalau na hesi diyada a'ava ainai iluwu, na mulitai abo ilau mohomoho ainai.' (Yesu yana ve'ita teina ana hanapu, ebeha nigele teya ai'ai laulaugagayona, na hesi maudoina howahowana ta'ai.)

²⁰Yesu hinage iwalo, 'Hava tomowa atediyena imahamahalava howahowana i'abiye bi'idi, ²¹dova mehe'ayo, aivavali, yemwalowoi, pwanoli, ²²aiduma, nuwatuwu bi'ibi'idi, oyama, abimaitawahola, alomagigili, vetalapili, nuwahaehae, na talinatui. ²³Teina nuwatuwu yababadine tomowa holadiyena himahamahalava na hi'abi'abiye bi'idi.'

Ehebo waihiu yana yemidi Yesu ainai

(Madiu 15:21-28)

²⁴Tenem ainaena Yesu itowolo na ilalaune Taya yo Saidoni tupwadiyaone aidiyai, ta ehebo vada ainai iluwu, wuwuna nigele nuwana yo tomowa hihanapui yana laoma vehabana. Na hesi nigele howahowana yo imiya aidawani, ²⁵⁻²⁶wuwuna ehebo waihiu Yesu yana laoma wasana ibenalena'o. Na waihiunane nigele Yudeya tomowana na hesi iya Pinisiya waihiuna tupwa Siliya holanaena, na natuna waihiuna bada alu'aluwa yababana i'abiye yababaya'o, eeta hinana ilaoma ta Yesu ainai ipwagogo aitulu, ta i'awanoiyeyine yo ebe alu'aluwa yababanawa natuna ainaena iheusili mahalavaei.

²⁷Na Yesu iwalo, 'Ilowoinanei ta hedaheda adi yamohe mugaiyedi, na nigele howahowana hedaheda adi yavai ta edewa yamohedi'.

²⁸Na waihiune iwalo, 'Ehewa Taubada, na hesi edewa vatavata elauhanaena hedaheda adi mugumuguna ainaena hi'ai'ai'.

²⁹Na Yesu iwalo, 'Neta walo moiha. Utowolo na uwuyo yam vadai, alu'aluwa yababana natum ainaena imahalava'o ta bada

inamwanamwa'o.' ³⁰Eeta itowolo ta ilalaune yana vadai, na natunane ilobai yana aba'eno ainai, bada inamwanamwa'o.

Yeisu tautalina 'wabali i'abiye namwanamwa

³¹Yeisu Taya ilaugabaei na ilalaune Saidoni, na hinage ibuidi'wa Dekapolisi tupwanaone aidiyena ta imahalava Galili ni'una ainai. ³²Na ehebo towaho hilauvaiyane Yeisu ainai iya talinana 'waba'wabalina, na hinage guguguna. Yeisu hi'awanoiyei yo ebeha i'abitowoi na inamwanamwa.

³³Na Yeisu towahonane ilauvai ta bodaone aidiyena hitatauwahine hibom, na Yeisu nimana towahowa talinanai imwauluwuwedi, na mulitai ibom nimana ihowai, na towahone memenana i'a'abitowoine. ³⁴Ta Yeisu i'ita hae galewai na atemuyamuyaena iwalo auli iwalo, 'Epapata', neta ana bui 'Ulotaho'e'. ³⁵Eeta towahonane talinana hilotaho'e, na hinage memenana bada inamwanamwa'o, yo howahowana i'aubabada na ibenali ili'ilimani.

³⁶Yeisu tomowa i'auhidi ta ebeha havena yana paihowawa hiwalowalo mahalavaei. Na laugagayone nigele hiya'ita avivini, na hesi hiyewasaei tomowa aidiyai. ³⁷Ta hiya bada hibenalena'o nuwadi ipwanopwano mwala'ina na hiwalo, 'Yana paihowa maudoina namwanamwana na abanuwapwanopwano, wuwuna talina 'wabali i'abiye maseledi, na gugugudi i'abiye dumwaludi ta hi'au'aubabada'.

Yeisu boda 4,000 iveve'aidine

(Madiu 15:32-39)

8 ¹Hauga tenem ainai boda mwala'ina hinage hitau'ahaiyama Yeisu ainai, na nigele adi. Ta ana taumulitao iyogaedima na aidiyai iwalo, ²'Tomowa teina ya'atemuyamuyaedi, wuwuna bada ahubena tonuga teinai baidaguwao amiyamiya, na nigele adi. ³Ebe mavahalidi yavetamaleuyoidi mata amwahai hitai, wuwuna tupwadi amwaha daodaowena hilalaomane.'

⁴Eena Yeisu ana taumulitaone ainai hiwalo, 'Vedova balabala awawa teina, na mata vedova tomowaone adi talobaine?'

⁵Ta Yeisu ipanivilaedi iwalo, 'Viha ami belediwone?'

Na hiwalo, 'Beledi 7'.

⁶Eeta boda iloinaedi ta bale'uwai himimiyane, na beledi 7 ivaidi, na vehabadi i'awa yawewo Yaubada ainai, ta i'abitomwahidi, na ana taumulitao imohedi, yo tomowa aidiyai higuyauwei ta hi'a'aine.

⁷Tupwana yama habuludi hinage himiyamiya, ta Yeisu vehabadi i'awa yawewo ta ana taumulitao iloinaedi hinage higuyauwedi tomowa aidiyai.

⁸Eeta maudoidi hi'ai ta hi'ai i'iwahi na mulitai uleya hitano'ahaiyama ta boha 7 hi'oiye mwaudine. ⁹Na bodaone adi bagibagili 4000 dova.

Maki 8

¹⁰Tenem ainai ivetamaleuyoidi, na mayana taumulitao himwayamwayau ta yadi wagai higelu, ta Dalimanuta tupwanaena hilalaune.

Palisiwone nuwanuwadi ve'ive'ilala hi'ita

¹¹Palisiwone hilaoma, ta Yeisu ainai hi'awa pa'ipa'i'i, ta hitowoi yo ebeha ve'ive'ilala ehebo ipaihowai vehabadi na hi'awa moiha ebeha yana wahiyala Yaubada ainaena ilaoma. ¹²Na Yeisu mayana nuwayababa aidiyai iwalo, 'Vedova ta yaso teina omiu nuwanuwamiu ve'ive'ilala, na hesi mata nigele ve'ive'ilala amya'ita'. ¹³I'ovi na itauvehuludi na wagai igeluyo ta higegeyo'awane hali tupwai.

Helodi yo Palisiwone yadi ve'ita dova beledi ana aba'abiyeseheha (Madiu 16:5-12)

¹⁴Adi tamahina nigele hiyavai wuwuna hinuwapwanopwanowedi, na beledi ehebo ta'i wagai itutupwane. ¹⁵Ta Yeisu ivenuwamwauwedi iwalo, 'Palisiwone yo Helodi adi beledi ana abiyeseheha ainaena am'ita avivinigomiu'.

¹⁶Eeta taumulitaone hibom aidiyai hiwalo, 'Nuwana Yeisu yana walo wuwuna ada tamahina tanuwapwanopwanowei'.

¹⁷Na Yeisu yadi nuwatuwu bada ihanapuiya'o ta iwalo, 'Hava vehabana amwalowalo ebeha nigele ami tamahina? Neta nigele vehabana yayawalo. Nuwana howola manuwapwanopwanomiu, ta nigele howahowana yo yagu walo amhanapuidi. ¹⁸Mamehemiu na hesi nigele amya'ita, na hinage matalinamiu, na hesi nigele amyabenedi, ainaede nigele howahowana amnuwatuwu avivinidi yagu paihowa bodaone adi ve'ai vehabana awa? ¹⁹Hauganane beledi nima ehe'ehebo ainaena tomowa 5000 yaveve'aidine, na tupwa viha boha amtatano'ahaidine?'

Ta hiwalo, 'Boha 12'.

²⁰Na Yeisu ipanivila hinage, iwalo, 'Na hauganane beledi 7 ainaena tomowa 4000 yaveve'aidine, na tupwa viha boha amtatano'ahaidine?'

Na hiwalo, 'Boha 7'.

²¹Eeta Yeisu iwalo, 'Omiu besiwa yami nuwatuwu nigele hiyamasele'.

Yeisu taumehe gibugibu i'abiye namwanamwa

²²Mulitai Bedesaida ainai hilaoma, ta towaho taumehe gibugibu tomowa hilauvaiyama Yeisu ainai, ta hi'awanoiyei yo ebe i'abitowoi na inamwanamwa. ²³Na Yeisu taumehe gibugibuwa nimanai i'abi ta ilauvai, na dalavanane ainaena himahalava. Ta Yeisu towahonane mehena iwulaidi na nimanaena mehena i'abitowoidi na iwalo, 'Howahowana hava u'itadi?'

²⁴Na towahonane ivinuvinu ta iwalo, 'Tomowa ya'itadi na adi ita dova aiwa hilowolowouhi'.

²⁵Na Yeisu hinage towahonane mehena i'abitowoiuyoi, ta ivinunuyo, mehena himasele moiha, na ginauli maudoidi i'itadine. ²⁶I'ovi na Yeisu ivetamalei, iwalo, 'Havena uwuyowuyo dalava mwala'ina ainai, na hesi ulau yam vadai'.

Pita iwalo mahalava Yeisu vehabana

(Madiu 16:13-20; Luke 9:18-31)

²⁷Tenem ainai Yeisu mayana taumulitao hilalau Sisaliya Pilipai dalavanao vehabadi, na amwahai ana taumulitao aidiyai iwalo, 'Vedova tomowa yadi walo vehabagu ebeha yau yaiya?'

²⁸Na ana taumulitaone hiwalo, 'Tomowa tupwadi hiwalo ebeha owa Yoni tau'abiye bapitaiso, na tupwadi hiwalo ebeha owa Elaitiya, na tupwadi hiwalo ebeha owa tauwalo mahalava mugamugaina teya'.

²⁹Eena hinage ipanivilauyowedine, 'Na omiu vedova yami nuwatuwu ebeha yau yaiya?'

Na Pita iyemaiha iwalo, 'Owa Besinana towahona'.

³⁰Na Yeisu ivenuwamwauwedi, iwalo, 'Havena yaiya ainai amwalowalo mahalavaegau'.

Yeisu iwalo mahalava yana mwalowoi vehabana

(Madiu 16:21-28; Luke 9:22-27)

³¹Hinage ivetuwuni yo hava howola abo ilobai ive'itaei aidiyai, iwalo, 'Yau Tomowa Moihagu howola abo muya mwala'ina yalobai. Wuwuna babadaone yo taupwaoliwone mwala'idi yo lina ana tauve'itao mata hisosomanegau, yo hi'oiye mwalowoi'gau, na ahubena tonuga dagelanai abo yatowolouyoma.' ³²Yeisu yana walo teina ainaena imwau mahalavaena'o yana mwalowoi vehabana. Na Pita Yeisu ilauvai ta baidana hilau lovai, ta iwalo tomtom ebe havena ginauliwone teina himahamahalava Yeisu ainai.

³³Na Yeisu i'ita gwaipile ta ana taumulitao ivinuvinunuidi, ta Pita iwalo yagai, iwalo, 'Owa Tomodulele, teina ta'i ulaugabaigau, wuwuna yam nuwatuwu tomowa yadi nuwatuwu na nigele Yaubada yana nuwatuwu dova'.

³⁴Eeta Yeisu boda maudoidi yo ana taumulitao baidadiyao iyogaedima ta aidiyai iwalo, 'Yaiya ebe nuwanuwam na umulitaegau, ilowoinanego na yam nuwatuwu uta'wata'wataedi yo hinage am aiwa lagalagana u'avalai ta umwalowoi, neta dova agu mulita ana amwaha. ³⁵Na ebe yaiya yawahina inuwavi, mata yawahinane ivetau'wadalele. Na ebe yaiya vehabagu yo wasa namwanamwana vehabana yawahina italamwei na imwalowoi, iya mata yawahina moiha ilobai. ³⁶Ebe yada wasawasao

Maki 8, 9

mwala'idi bale'uwai talobaidi neta ginauli awa'awawa, na hesi ginauli mwala'ina neta yawahida moiha. ³⁷Wuwuna ebe yawahida moiha tavetau'wadalele, nigele hinage teya ana miyalae iyamiyamiya. ³⁸Yau Tomowa Moihagu, na ebe yaiya owa vehabagu uhinimaya na uuvalaegau, yaso teina yababadi na pwanopwanolidi mehediya, howola abo yauvalaego, hauganane Tamagu yana wasawasa pigapigabuna ainaena yawuyoma yana tausagenawasaone baidaguwao.

9 ¹'Na hinage yawalo ili'ilimani alimiyai ebeha tupwadi alimiyena havena ammwalomwalowoi ana higa Yaubada yana loina wahiwahiyalana imahalava yo am'ita'.

Yeisu ana ita udoina

(Madiu 17:1-13; Luke 9:28-36)

²Ahubena 6 hi'ovi, na Yeisu ana taumulitao tonuga ilauvaidi, hiya Pita yo Yemesa yo Yoni, ta baidanao hihahaene oya ehebo ewanai ta hibom himiyamiya, na hi'ilitane Yeisu ana oleya pigapigabuna, ³na ana ale'owone hihewahewa moiha, ana ita nigele ehebo yaiya bale'uwai howahowana yo ale'o i'abiye masele yo ana hewa dova. ⁴Na hinage Elaitiya yo Mosese himahalava ta Yeisu baidadi hi'au'aubabada.

⁵Ta Pita Yeisu iwalo auline, iwalo, 'Taubada, yada miya teina namwanamwana, eeta yami gwau tonuga a'abidi, ehebo owa, ehebo Mosese, na ehebo Elaitiya'. ⁶Neta Pita bada iwalowalo awa'awawa wuwuna ma'ana geluwone himeheuhi'o.

⁷I'ovi na yaloyalovi hinage i'aituluma ta i'oiamuidine, na yaloyalovine ainaena ehebo alinana hibebebenaleine, iwalo, 'Teina Natugu moihana. Yana walowo ambenaledi.'

⁸Ta himwayamwayau hi'ita'ita'auhi, na Yeisu bada ibom na nigele teya hava hiya'ita.

⁹Eeta oyaena hi'ai'aitulu, na Yeisu ilaugagayowedi, iwalo, 'Ginauliwone wau am'ilitadine, havena tomowa aidiyai amwalowalo mahalavaedi ana higa yau Tomowa Moihagu mwalowoiyena yatowolouyoma'.

¹⁰Ta laugagayowa hinobuwei, na hibom hi'au'aubabada hiwalo, 'Yana walowone towolouyo vehabana vedova ana hanapu?'

¹¹Na Yeisu ainai hipanivilane hinage, hiwalo, 'Hava vehabana loina ana tauve'itao hiwalo, ebeha Elaitiya ilaumugaima mulitai abo Besinana ilaoma?'

¹²⁻¹³Na Yeisu iwalo, 'Ehe, Elaitiya iya ebeha ilaumugaima yo ainaena ginauli maudoidi i'abiye dumwadumwaludi. Na hesi Elaitiyawa bada ilaoma'o, na hesi tomowa hipaihowa yababana ainai hava yadi nuwatuwu, dova Buki Ve'ahihi iwalo mahalavaena'o. Na hinage yau Tomowa Moihagu, Buki Ve'ahihi iwalo mahalavaegau ebeha muya mwala'ina yalobaidi yo hinage tomowa hisosomanaegau?'

Ehebo gama ana lovala
(Madiu 17:14-20; Luke 9:37-43)

¹⁴Mulitai oyaena hi'aituluma ta ana taumulitao maudoidi hilobauyoidi yo boda bagibagilidi baidadiyao, na hinage loina ana tauve'itao baidadiyao hiveve'awa pa'ipa'i'i. ¹⁵Na hauganane bodaone Yesu hi'ita, nuwadi hipwanopwano mwala'ina, ta ainai hisagena mwayamwayau habi velauwei.

¹⁶Na Yesu yadi ve'awapa'ipa'i'i vhabana ipanivila, iwalo, 'Hava vhabana am'au'aubabadane?'

¹⁷Na ehebo towaho bodaone aidiyena Yesu ainai iwalo, 'Taubada yadi ve'awapa'ipa'i'i wuwuna natugu, alu'aluwa yababana ainai ta nigele howahowana yo i'aubabada, na hesi am taumulitao nigele howahowadi yo hi'abiye namwanamwa. ¹⁸Na ana lovalane tupwana hauga alu'aluwa yababana yana paihowaena itai na awanaena gwalagwalabuho himahamahalava, yo ivesalatau'i'i eena ibatubatutuli. Na am taumultaone bada ya'awanoiyedi'o yo ebeha alu'aluwa yababana gama ainaena higabae mahalavaei, na nigele howahowadi.'

¹⁹Ta Yesu aidiyai iwalo, 'Omiu yede vedova? Ta nuwamiu hipwanopwano aliline! Bada yami nuwapwano ainaena ya'abitau'wata'o. Hola gamanane amlauvaiyama, ya'ita.'

²⁰Eeta gamanane hilawei ainai, na alu'aluwa yababana Yesu i'i'itane, eeta i'abilauwi ta gamawa itai, na bale'uwai ibe'u, na ibatubatutuli na awanaena gwalagwalabuho imahamahalava.

²¹Na Yesu gama tamana ainai iwalo, 'Aiteya hauga ainai yana lovala ivevetuwunine?'

Na tamana iwalo, 'Yana hauga heda ainaena. ²²Ebe itai hauga tupwana ainai igebeuyoi aiwa ala'alahidi aidiyai, na tupwana hauga we'aha ni'uni'udi aidiyai igebeuyoi yo muhamuhana i'oiye mwalowoiuyo.'

²³Na Yesu towahonane iwalo auline, 'Bada uwalo ebe howahowana, awa? Na hesi unuwatuwu avivini ebe tayemidi, ginauli maudoina malamalaidi alidai.'

²⁴Tenem ainai towahonane iwalo mwala'i, iwalo, 'Bada yayemidi'o, na nigele yemidi moiha. Nuwanuwagu yo yagu yemidi u'abiye wahiyala.'

²⁵Na Yesu boda maudoidi hisagesagenama i'itadine, eeta alu'aluwa yababana iwaloweine, iwalo, 'Owa alu'aluwa yababam yam paihowaena gama iyauyaule, yaloinaego yo utauvehulu ta'i, yo havena hinage ehebo hauga uluwuluwuyo ainai.'

²⁶Eeta alu'aluwawa iwuiwui ta gama i'abiye tai, ta ibatubatutuli mwala'ina, na alu'aluwa yababana ainaena imahalava ta ilalaune. Na bodaone gama hi'itane ana ita dova imwalowoi, na himeheuhi ta hiwalo, 'Bada imwalowoi'o'. ²⁷Na Yesu gama nimanai i'abi ta i'abiye towolone, bada inamwanamwa'o.

Maki 9

²⁸Mulitai Yesu mayana taumulitao hiluwu vadai, ta nemai hibom. Eena ana taumulitaone Yesu ainai hiwalo, 'Taubada, vedova ai ta nigele howahowamai yo alu'aluwa yababana aheusili mahalavaei?'

²⁹Na Yesu iwalo, 'Nigele teya hava ainaena alu'aluwa yababadi taheusilidi. Neta ta'i awanoiyena Yaubada ainai.'

Yesu yana mwalowoi vehabana i'au'aubabada

(Madiu 17:22-23; Luke 9:43-45)

³⁰Yesu mayana taumulitaone dalavanane hitauvehulu. Ta Yesu nigele nuwanuwana boda hihanapui aiteya ainai hilalau, ainaede Galili ana amwahanaena hilalaune, ³¹ta ana taumulitao ive'itadine yana mwalowoi vehabana, iwalo, 'Howola yau Tomowa Moihagu agu tauhuhulawa abo ihuhulaegau agu alehao aidiyai yo hi'oiye mwalowoigau, na ahubena tonuga tuluhanai abo yatowolouyo'. ³²Na yana aubabadane vehabana nigele hiyahanapui, na hesi nigele ainai hiyapanivila, wuwuna himeheuhi.

Tauloina iya taumulita

(Madiu 18:1-5; Luke 9:46-48)

³³Bada dalava Kapeneum ainai himahalava ta vadai hiluluwune, ta nemai Yesu ipanivila ana taumulitao aidiyai iwalo, 'Aiteya ginauli vehabana am'awa'awa pa'ipa'i'i amwahai?' ³⁴Na hihinimaya ta nigele hiyayemaiha, wuwuna yadi awapa'ipa'i'i neta ebeha yaiya aidiyena ivetaumugai.

³⁵Eeta Yesu imiya na hitau 12 iyogaedima na ive'ita aidiyai, iwalo, 'Ebe yaiya owa nuwanuwam ta alimiyena uvetauloina ilowoinanego na ubom umwau aituluyowego yo uvetaupaihowa am geluwo vehabadi'.

³⁶Ta ehebo gama ilauvaiyama ta ahipudiyai ivetowolo na i'atuhapwali ta iwalo aulidine, ³⁷iwalo, 'Ebe yaiya owa gama teina dova u'awa taumanaei yau vehabagu, neta yau hinage ya'awa taumanaego, na nigele ebeha yabom aliguwai, na hinage agu tauvetamale Yaubada baidagu u'awa taumanaegai'.

Ebe yaiya iya nigele iya'ale'alehaegita iya ihaguhaguigita

(Luke 9:49-50)

³⁸Yoni ivetuwuni na iwalo, 'Taubada, ehebo towaho a'l'itane yehamwena alu'aluwa yababadi iheuheusilidi, eeta alaagagayowei, wuwuna towahonane nigele yada boda'.

³⁹Na Yesu hesi iwalo, 'Havena amlaulaugagayo. Wuwuna ebe ehebo yaiya ginauli wahiwhiyaladi yehaguwena ipaipaihowaidi, nigele mata iyahinaligau. ⁴⁰Ebe yaiyadiwo nigele hiyave'alehaegita hiya ada haguwo.

⁴¹'Na hinage amnuwatuwu avivini neta ebe gadomiu imagumaguni na yaiya bwahi ivenumagomiu wuwuna omiu Besinana yana bodao, iya ana maiha namwanamwana howola abo ilobai.

Hava i'abiye yababagita
(Madiu 18:6-9; Luke 17:1-2)

42'Ebe yaiya itowoi na agu tauyemidi teya heda teina dova na i'abiye be'u, towahonane nuwana waihiunane ilowoinanei na gaima mwala'ina gadonai hihipwai ta magaimana hivehanene ni'uwai.

43-44'Hinage ebe nimam i'abiye be'ugo ilowoinanego yo utom vehulu. Neta nigele ana yababa ebe manima tomtomna mata yawahim namwanamwana ulobai. Na hesi iyababa alili alimwai ebe manima bwaubwaum na higabae aituluwego dalava ala'alahina ainai, tupwanane ainai aiwa nigele yana ababoho.

45-46'Yo hinage ebe aem i'abiye be'ugo ilowoinanei utomvehulu. Neta nigele ana yababa teya ebe ae ehe'ehebom mata yawahim namwanamwana ulobai. Na hesi yababa'alili alimwai ebe ma'ae bwaubwaum na higabae aituluwego dalava ala'alahina ainai.

47'Mehem hinage dova, ebe i'abiye be'ugo uwunihivehulu ta'i, wuwuna nigele ehebo hinage ana yababa ebe mamehe ehe'ehebom mata Yaubada yana Abaloina ulobai. Na hesi yababa alilina alimwai ebe mamehe bwaubwaum higabae aituluwego dalava ala'alahina ainai. 48Tupwanane ainai wesoweso hi'ai'aidi na nigele yadi aba'ovi, na aiwa ala'alahina nigele yana ababoho.

49'Ainaena tomowa maudoidi aiwa ala'alahina i'abiye namwanamwadi dova yagahu ai'ai i'abi'abiye namwanamwa.

50'Yagahu ginauli namwanamwana na ebe ana lautowoi isawali nigele howahowana yo inamwanamwauyo. Ta ilowoinanegomiu yo yami mumuga ambom amlautowoidi adi amna dova amvelauwegomiu ehebo ehebo ainai.'

Vinawahe vehabana
(Madiu 19:1-12)

10 1Yeisu tupwanane itauvehulu, ta Yudeya yana tupwaena ilalaune, ta igegeyo'awane bwahi Yolidani hali tupwanaena, ta boda mwala'ina hitau'ahaiyama ainai, na hinage mumuganawa dova ive'ita aidiyai.

2Na Palisiwone hilaoma ta nuwanuwadi yo Yeisu hitowoi, eeta ainai hipanivila hiwalo, 'Taubada vedova yada loina vinawahe vehabana? Howahowana yo towaho mwanena ivinawaheyei?'

3Na Yeisu iwalo, 'Vedova Mosese loina imomohegomiuene?'

4Na Palisiwone hiwalo, 'Mosese italam yo ebe towaho nuwanuwana ivinawahe, mugai pepa ainai yana ta'wata'wata iwalo mahalava, eena mwanena imohei ta ebe ivinawaheyei'.

5Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Mosese loina neta ilelelene omiu yami nuwapwanopwano vehabana. 6Na hesi amnuwatuwu avivini Yaubada

yana yemasele mugai ainaena tomowa bwau iyemaseledine towahona na waihiuna. ⁷Teina wuwuna towaho tamana yo hinana ilauvehuludi na asolena baidana himiyabwau, ⁸yo hitau bwauwone taudi ehebo ta'i. Mwalona hitau bwau himiya waihwahi na teina hauga bada hive'ehebo'o. ⁹Yaubada bada imwauwbawuwedi'o, eeta nigele howahowana yaiya teya iyemiya wahiyedi.'

¹⁰Na mulitai Yesu mayana taumulitao hiwuyoma vadai ta taumulitaone hipanivilauyowei vinawahe vehabana. ¹¹Na Yesu iwalo aulidine, 'Ebe yaiya towaho asolena ivinawaheyei na itawahola geyo'awa vali waihiu ainai, towaho teina mwanena mugamugaina ainai ipaihowai yababana, wuwuna ipwanoli. ¹²Na hinage ebe waihiu asolena ivinawaheyei na itawahola geyo'awa vali towaho ainai, waihiunane ipwanoli'o.'

Yesu hedaheda iwalo velauwedi

(Madiu 19:13-15; Luke 18:15-17)

¹³Tomowa hedaheda hilawedima Yesu ainai ta ebe i'abi aidiyai. Na hesi ana taumulitaone hedahedaone hi'auhidi. ¹⁴Na Yesu ana taumulitao i'itadi ta ihinahinabodaidi iwalo, 'Havena hedaheda amlaulaugagayowedi, na hesi amtalamwedi yo aliguwai hilaoma, wuwuna hedaheda teina dova Yaubada yana Abaloina ilowoinanedi moiha. ¹⁵Moiha ta'i ebe yaiyadiwo nigele dova teina hedahedaone yadi yemidine, nigele mata Yaubada yana Abaloina ainai hiyaluwu.'

¹⁶Eeta Yesu hedahedaone i'avalaidi ta nimana imwau aidiyai, na iwalo velauwedine.

Wasawasa vehabana

(Madiu 19:16-30; Luke 18:18-30)

¹⁷Yesu itowolo ta ebeha ilau, na ehebo towaho isagenama ta ipwagogo Yesu mehenai na iwalo, 'Taubada, yahanapuiya'o ebeha owa tauve'ita namwanamwana, eeta hava mata yapaihowai ta ebe yawahi miyamiya vateyaina yalobai?'

¹⁸Na Yesu towahonane iwalo auli iwalo, 'Vedova ta u'awa namwanamwaegaune? Nigele teya yaiya namwanamwana; neta bada Yaubada ibom. ¹⁹Na Yaubada yana loinao bada uhanapuidi'o, neta ebeha: Havena yemwalowoi, havena pwanoli, havena aivavali, havena ve'ewa oya'oyama, havena oyamaena tomowa yadi tobwatobwa uvaivaidi. Na hinage tamam yo hinam uve'ahihiyedi.'

²⁰Na towahonane iwalo, 'Taubada, yagu hauga heda ainaena na teina wau loinaone teina yamulitaedi moiha'.

²¹Eeta Yesu mayana yaliyaya towahonane ivinunui, na iwalo, 'Neta ta'i ehebo ginauli i'abiye be'ugone. Uwuyo yam dalavai, yo yam tobwatobwa

maudoina uvegimwalaedi, yo adi maiha u'aiyauyanei wewelohe aidiyai, na ulaoma umulitaegau, ta mulitai yam wasawasa galewai ulobai.'

²²Walo teina towahonane ibenalei na yana wasawasa mwala'ina inuwavi, ainaena nuwana iyababa moiha, ta iwuwuyone na Yesu yana walo nigele iyamulitaei.

²³Eeta Yesu i'ita gwaipile ta ana taumulitao aidiyai iwalo, 'Ebe yaiyadiwo hiya mayadi wasawasa mwala'ina yadi luwu Yaubada yana Abaloina holanai ivitai'.

²⁴Na ana taumulitao nuwadi ipwanopwano yana walo teina vehabana. Ta Yesu aidiyai iwalo, 'Natuguwao, Yaubada yana Abaloina ana luwu ivitai alili. ²⁵Moiha ta'i kameli iya lagulagu mwala'ina, eeta tupwana vitaina yo kameli nidili gudana holanaena iluwu, na hesi wasawasao yadi luwu Yaubada yana Abaloina ainai ivitai ali'alili.'

²⁶Yesu yana walo teina vehabana, ana taumulitao hinuwapwanopwano moiha ta hiwalo auline, 'Ebe dova, yaiya yede howahowana na awanamwanamwane ilobai?'

²⁷Eeta Yesu ivinunuidi na iwalo, 'Ginauli teina vitai ali'alilina tomowa aidiyai, na hesi nigele iyavitai Yaubada ainai, wuwuna Yaubada ainai ginauli maudoina malamalaina'.

²⁸Na Pita iwalo, 'Taubada, ai vedova? Wuwuna yama tobwatobwao maudoidi bada atauvehuluidi'o na amumulitaegone.'

²⁹Na Yesu iwalo, 'Moiha, ebe yaiyadiwo omiu yami vadao, yo tahimiyao yo nuhumiyao yo hinamiyao yo tamamiyao yo natumiyao yo yami toputopu amtauvehuluidi, na hinage muya amlobai vehabagu na wasa namwanamwana ana walomahalava vehabana, ³⁰ami maiha teina ta'i amlobai dova 100 vadao yo tahimiyao yo nuhumiyao yo hinamiyao yo natumiyao yo yami toputopuwo, yo hinage howola abo galewai yawahimiu miyamiya vateyaina amlobai. ³¹Na teina ta'i taumugaiwone bagibagilidi howola abo himulita, na hiya taumulita howola abo himugai.'

Yesu yana mwalowoi ana walomahalava tonugana
(*Madiu 20:17-19; Luke 18:31-34*)

³²Howola amwahi hihaehae Yelusalem vehabana, na Yesu imugamugai, na ana taumulitao himulimulita, na mayadi nuwapwanopwano, na tupwana tomowa hinage mayadi meheuhi amwahi himulimulitaedi. Eeta ana taumulitaone hitau 12 iyoga'ahauyowedi, na ivetamaledi hava mata imahalava ainai, ³³iwalo, 'Teina ta'i tahahae Yelusalem. Yau Tomowa Moihagu na agu tauhuhulane ihuhulaegau taupwaoliwo mwala'idi yo loina ana tauve'itao aidiyai, yo yagu mwalowoi vehabana hiloina, yo mulitai abo himohegeyo awaegau nigele Yudeya aidiyai, ³⁴yo hitalawahiyegau na hihowaigau

ta balavaiyena hisapigau, yo mulitai hi'oiye mwalowougau, na ahubena tonuga abo yatowolouyoma.'

Yemesa yo Yoni yadi awanoi Yeisu ainai
(*Madiu 20:20-28*)

³⁵Yemesa yo Yoni, hiya Sebedi natunao, Yeisu ainai hilaoma yo ainai hiwalo, 'Taubada, alaoma habi awanoi alimwai'.

³⁶Na Yeisu iwalo, 'Hava nuwanuwamiu yo yapaihowai vehabamiu?'

³⁷Na hiwalo, 'Nuwanuwamai na yam abaloina ainai vahalimwai amiya, ehebo nima tautuwamwena na ehebo nima eha'ehamwena'.

³⁸Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Omiu yami awanoi teina vehabana nigele amyahanapui. Muya vedina ainaena mata yanuma, omiu howahowana amnuma? Na hinage mwalowoi ana bapitaiso vitainane abo yalobai, omiu hinage howahowamiu yo ambapitaiso?'

³⁹Na hiwalo, 'Howahowamai'.

Yeisu iwalo, 'Moiha, vedinane ainaena mata yanumane, omiu hinage ainaena mata amnuma, yo hinage bapitaisone ainaena abo yabapitaiso omiu hinage dova ambapitaiso, ⁴⁰na hesi nigele howahowagu yavesinuwa yayyadiwo howola abo yagu vetauloina ainai nima tautuwaguwena yo nima eha'ehaguwena himiya, wuwuna Yaubada iya yana abaloina na ivesinuwa?'

⁴¹Taumulitao hitau nima bwaubwau Yemesa yo Yoni yadi awanoi vehabana hibenalei ta adi modi'iniyedi. ⁴²Ta Yeisu maudoidi iyoga ahaidima na iwalo aulidine, 'Omiu amhanapuiya'o hiya bale'uwai hiyogaedi ebeha babadao yadi tomowao hiloiloina yayiyayedi. ⁴³Na omiu hesi havena hinage dova hiya ampaipaihowai. Na hesi ebe yayia owa ebe nuwanuwam yo alimiyena uvetauloina ilowoinanego yo am geluwo vehabadi uvetaupaihowa. ⁴⁴Yaiya hinage ebe owa nuwanuwam yo alimiyena uvetaumugai ilowoinanego yo am geluwo maudoidi vehabadi uvetaupaihowa.

⁴⁵'Na yau Tomowa Moihagu yalaoma bale'uwai nigele ebeha tomowa vehabagu hipaihowa, na hesi habi paihowa tomowa vehabadi, na hinage yatalamwegau yo yamwalowoi tomowa bagibagilidi adi livahi vehabana.'

Batimiyo mehena inamwanamwa
(*Madiu 20:29-34; Luke 18:35-43*)

⁴⁶Mulitai hilalau Yeliko ainai, na hauganane Yeisu mayana taumulitao Yeliko hilauvehulu, boda mwala'ina hinage himulitaedi, ta taumehe gibugibu yehana Batimiyo hilolobaine, iya Timiyo natuna, na hauga maudoina amwaha papalinali imiyamiya ta i'awa'awanoi mane yo tobwatobwa vehabadi.

⁴⁷Na Batimiyo wasa ibenalei ebeha Yeisu towaho Nasaleti ilalau, eeta Yeisu ainai iyoga, iwalo, 'Ae Yeisu, owa Deivida tubuna, u'atemuyamuyaegau!'

⁴⁸Eeta tomowa maudoidi Batimiyo hi'auhi, hiwalo, 'Ulaumwau! Havena wui!'

Na bada iwui mwalamwala'i, iwalo, 'Owa Deivida tubuna, u'atemuyamuyaegau'.

⁴⁹Eena Yeisu itowolo ta iwalo, 'Amyogaenama'.

Na boda hinage hiwalo, 'Ausala, Yeisu iyogayogaego'.

⁵⁰Eeta ana abobo ivaivehuludi, na itowolo mwayamwayau ta Yeisu ainai ilalaune.

⁵¹Ta Yeisu ainai iwalo, 'Hava nuwanuwam yo vehabam yapaihowai?'

Na taumehegibugibuwa iwalo, 'Taubada, howahowana yo mehegu u'abiye maseledi?'

⁵²Ta Yeisu iwalo, 'Ausala! Teina ta'i yam yemidiyena bada mehem hinamwanamwa'o.' Tenem ainai mehena himaseleuyo, ta amwahai Yeisu imumulitaeine.

Yeisu yana luwu Yelusalem ainai

(Madiu 21:1-11; Luke 19:28-40; Yoni 12:12-19)

11 ¹Haugana hihaehae Yelusalem vehabana na dalavao habuludi Betani na Bedipegi vahalidiyai himahamahalava, neta oya Olibe elauhanai, na Yelusalem mehediya tupwana amwaha daodaona. Eeta Yeisu ana taumulitao bwau ivetamalemugaiyedi dalavaowa habuludi aidiyai, ²na aidiyai iwalo, 'Amlau dalava tenem mehedaine ainai, na ebe ammahalava dalavanane ainai, lagulagu ehebo am'ita lobai aiwa ainai hilauhipwaiya'o, neta doniki vauvauna, iya nigele tomowa ainai hiyagelugelu, lagulagunane amlivahi yo amlawenama. ³Na ebe yaiya ipanivila alimiyai na iwalo, "Hava vehabana neta lagulagune amlivalivahine?" Towahonane amwalo auli amwalo, "Taubada nuwanuwana, na hauga ahu'ahubalina ta'i abo mulitai ivetamaleuyowenama".'

⁴Eeta hitau bwauwa hilau dalavanane ainai ta lagulagu doniki hilobai vada mehe'awanaena, na aiwa ainai hilauhipwaine, eeta hivetuwuni yo hilivahi. ⁵Hilivalivahi na tupwana tomowa hitowotowolo vahalidiyai hiwalo, 'Hava vehabana neta lagulagune amlivalivahine?'

⁶Hitaubwauwa hiwalo, 'Taubada nuwanuwana, yo hauga ahu'ahubalina ta'i abo ivetamaleuyowenama'. Ta aidiyai hitalamweine. ⁷Ta lagulagunane hilauvai ta hilalaweine Yeisu ainai, na adi 'wamaena dangelana hivevehene, eeta Yeisu igelu taohani, ta ilalaune.

⁸Na boda bagibagilidi hinage adi ale'owo amwahai hivehedi, na tupwadi aiwa lagalagadi malugulugudi higuladi amwaha ana yepasa vehabana.

Maki 11

⁹Na tupwana boda adi mugai na tupwana boda adi mulita, na maudoidi Yesu hino'ono'oweï na hiwuiwui, hiwalo, 'Awalo vetuvehaeyego Taubada, Yaubada yehanaena ulaoma habi haguigai. ¹⁰Abaloina tubumaiyao Deivida ainaena imahalavauyoma. Teina vehabana Yaubada ewa'aliliyai ano'ono'oweï.'

¹¹Ta Yesu bada Yelusalem ainai imahalava'o ta vada tapwalolo mwala'ina ainai iluwu, ta ginauli bahudi vada tapwalolo holanai i'i'itadine, na bada ilavilavi'o, eeta mayana taumulitao hitau 12 baidanao hiwuyot Betani ta nemai hi'e'enone.

Yesu aiwa iwalo yagai (Madiu 21:18-19)

¹²I'ahubena na hitowolo ta Betaniyena hiwuyouyo Yelusalem vehabana, ta Yesu ivahali, ¹³na amwaha daodaowena aiwa ana ita dova damaya maluguna i'i'itane, eeta ilau vahalinai yo nuwanuwana ebeha ainona i'ai, na hesi i'itayawa lugu a'avana, wuwuna aiwa ai'aino howola yadi hauga. ¹⁴Eeta Yesu aiwanane iwalo yagai, iwalo, 'Havena hinage u'ai'ainouyo yo tomowa alimwena hi'ai'ai'. Ta yana walo teina ana taumulitao hibebenaleine.

Yesu taugimwala iheusilidi vada tapwalolo holanaena (Madiu 21:12-17; Luke 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹⁵Haugana Yelusalem ainai hilaoma, na vada tapwalolo mwala'ina holanai iluwu, na tauvegimwalao yo taugimwalao holanaena iheusili mahalavaedi, na mane ana tausenisiwo yadi tebeli i'oibuiyedi, na gabubu adi tauvegimwala yadi abamiya hinage i'oibuiyedi. ¹⁶Na hinage vada holana ilaugagayoweï yo havena tomowa mayadi maketi hilaulau vada holanaena. ¹⁷Na ive'itadi iwalo, 'Buki Ve'ahihi ainai Yaubada yana walo hilelelene amhanapuiya'o, iwalo, "Yagu vada mata hiyogaeï vada aba'awanoi tomowa maudoidi vehabadi", na omiu am'abigwaipile yami aba'aivavali'.

¹⁸Na taupwaoliwo mwala'idi yo loina ana tauve'itao Yesu yana paihowa teina wasana hibenalei, na himodi'iniyeï, ta hinuwanuwatuwu vedova na hi'oïye mwalowoi, na hesi nigele howahowadi wuwuna himeheuhei na hinage Yesu yana ve'ita tomowa maudoidi nuwadi ivai.

¹⁹Na bada imasigili'o, ta Yesu mayana taumulitao Yelusalem hilaugabaeï, ta Betani ainai hilalaune.

Aiwawa Yesu iwawalo yagaiwa iwelai (Madiu 21:20-22)

²⁰I'ahubena na hitowolo habi wuyo Yelusalem, ta amwahai hilaulau, na Yesu aiwawa iwawalo yagaiwa hi'itaya'o bada iwelai'o. ²¹Eeta Pita

Yeisu yana walo yagaiwa inuwatuwui ta iwalo, ‘Taubada u'ita aiwawa uwawalo yagaiwa bada iwelai'o’.

²²Na Yeisu aidiyai iwalo, ‘Ebe yami yemidi ammwauwi Yaubada ainai, omiu hinage paihowa wahiwhiyaladi ampaihowaidi. ²³Hinage yawalo moiha alimiyai ebe yaiya owa nigele uyavenuwabwau na hesi uyemiyemidi yo hava uwalowe mata imahalava ta'i, ebe oya tenem uloinaei yo uwalo, “Umiyadobi uhanene ni'uwai,” yam walone i'awa abiye ta'i.

²⁴‘Eeta yawalo alimiyai ebe hava am'awanoiyei Yaubada ainai amyemidi ta'i, ta howola abo amlobai. ²⁵⁻²⁶Hinage ebe am'awano Yaubada ainai ami geluwo yadi pwanoliwo amnuwahamuidi ebe hava yadi mumuga alimiyai, yo teina ainaena Tamada galewai omiu hinage yami pwanoliwo inuwahamuidi.’

Yeisu yana loina vehabana
(Madiu 21:23-27; Luke 20:1-8)

²⁷Hinage hiwuyoma Yelusalem, ta Yeisu vada tapwalolo mwala'ina holanai ilowolowouhi, ta taupwaoliwo mwala'idi yo loina ana tauve'itao yo hinage babadao hilaoma, ²⁸ta Yeisu hipanivilaei, hiwalo, ‘Towaho, yaiya yana loinaena ta teina dova upaipaihowaine?’

²⁹Na Yeisu aidiyai iwalo, ‘Mugai yapanivila alimiyai na ebe amyemaiha, yau hinage yawalo auligomiu yagu loina vehabana.

³⁰Yagu panivila teina: Yaiya yana loinaena ta Yoni tau'abiye bapitaiso ipaipaihowane? Yaubada? bo nuwana ehebo tomowa?’

³¹Na hibom aidiyai hi'awa pa'ipa'i'iyuwedi, hiwalo, ‘Yana walo vedova mata tayemaihane? Ebe tawalo, “Yaubada ainaena”, mata iwalouyoma yo iwalo, “Abo! Hava yede vehabana ta Yoni nigele amyayemidiyei?”

³²Na ebe tawalo, “Tomowa ainaena”, mata boda hi'waunihanihaegita.’ Wuwuna tomowa bagibagilidi Yoni hiyemidiyei ebeha iya tauwalo mahalava moiha.

³³Eeta Yeisu yana walo hiyemaiha hiwalo, ‘Nigele ayahanapui’.

Yeisu hinage aidiyai iwalo, ‘Yau havena hinage alimiyai yawalowalo mahalava yaiya yana loinaena ta teina dova yapaipaihowaine’.

Taubada yana tanovi ana taupaihowao
(Madiu 21:33-46; Luke 20:9-19)

12 ¹Yeisu iwalo vegevegediyedi, iwalo, ‘Ehebo towaho yana tanovi i'umai gileipa a'ava na abwalu ipaihowai, ta gileipa yana abatam ipaihowai, na vada tanovi holanai i'a'abine, eena yana taupaihowao iloinaedi ta hi'ita'ita avivini, na iya ilau'o hali tupwai.

²‘Na bada ai'aino ana hauga, ta taubadanane yana hevali ehebo ivetamalei ta ebeha gileipa ainona tanovi ana tau'ita aviviniwo aidiyena

ivaidima. ³Ilaulau ta nigele hiyamohei, na hesi hi'abi avivini ta hi'aitutuwei, na nimanima a'avana hivetamalei ta iwuwuyone.

⁴Taubadanane yana hevali bwauna hinage ivetamalei, ta hinage ilau aidiyai, ta hitalai vahunai, na mayana hinimaya ilalau gwaipilene.

⁵Hinage tonugana ivetamalei aidiyai ta hi'oiye mwalowoi. Na hinage bagibagilidi ivetamaleidi aidiyai, ta tupwadi hitalaidi na tupwadi hi'oiye mwalowoidi, na hinage dova bagidagilidi hi'abiye yababadi.

⁶Tenam ainai ehebo ta'i imiyamiya, iya natuna moiha, dova hinage ivetamalei aidiyai, yana nuwatuwu iwalo, "Iya ta'i natugu, mata hive'ahihiyei".

⁷Ta natunawa imahalava aidiyai, na tau'ita aviviniwo hibom aidiyai hiwalo, "Taubada teina natuna ilalaoma, na ebe ta'oiye mwalowoi, mata tanovi teina maudoina taloina". ⁸Eeta hi'abi avivini ta hi'oiye mwalowoi, na tanovi ainaena higabae mahalavae.'

⁹Yesu i'aubabada i'ovi, na ipanivila aidiyai iwalo, 'Hava mata taubadanane ipaihowai? Moiha taubadanane mata ilaoma yo taupaihowaowa i'oiye mwalowoidi, eena tanoviwa tau'ita avivini vagadi imohedi.'

¹⁰Yesu hinage walo vegevegedi Buki Ve'ahihi ainaena iwalo mahalavaei iwalo, 'Amnuwatuwu avivini Buki Ve'ahihi iwalo mahalava teina dova:

"Logidiwa mwalona tau'abi vada hita'wata'wataeiwa, na teina hauga bada hivetowoloya'o yo ivelogidi mugai, na logidi maudoidi inamwanamwa gabaedi.

¹¹Teina Yaubada yana paihowa abanuwapwanopwano alidai." '

¹²Yesu yana walo vegevegedi teina taupwaoliwone mwala'idi yo Palisiwone hibenalena'o ta hihanapuiya'o ebeha hiya ta'i vehabadi i'au'aubabadane, ainaede tupwana amwa'amwaha hibehebeha yo ebeha hi'abi avivini, na hesi nigele hiya'abi avivini wuwuna himeheuhi boda aidiyai. Ta hilauvehulu ta hilalaune.

Sisa yana takesi

(Madiu 22:15-22; Luke 20:20-26)

¹³Eeta tautaubadaone tupwadi Palisiwone yo hinage Helodi yana bodao hivetamaledi Yesu ainai yo ebeha panivilaena hi'oyamaei ta yana lauhapuli hilobai.

¹⁴Hilaoma Yesu ainai ta hiwalo, 'Taubada, bada ahanapuiya'o ebeha owa tauve'ita moiha, na tomowa yadi wahiyala vehabana nigele uyameheuhi, na hesi walomoiha uwalo mahalava ehebo ehebo tomowa maudoidi aidiyai, neta Yaubada yana amwaha uve'ita moiha. ¹⁵Vedova, howahowana yo Wasawasa Sisa vehabana takesi tamwauwi, bo havena? Na Yesu yadi oyama bada ihanapuiya'o, ta iwalo, 'Hava vehabana amtowotowoigaune? Abo hola manenane amvaiyama yo ya'ita.'

¹⁶Eeta mane siliba ehebo himomoheine. Na Yeisu iwalo, 'Mane teina ainai yaiya 'alu'aluwana yo yehana?'

Na hiwalo, 'Wasawasa Sisa'.

¹⁷Eeta Yeisu iwalo, 'Ehe dova neta ebe Sisa yana paula ammohe sisa ainai, na ebe Yaubada yana paula Yaubada ammohei'.

Na Yeisu yana walo teina vehabana nuwadi ipwanopwano mwala'ina.

Taumwalowoi yadi towolouyo

(Madiu 22:23-33; Luke 20:27-40)

¹⁸Hinage Sadusiwone hilaoma Yeisu ainai, hibom nigele hiyayemidi taumwalowoi yadi towolouyo vehabana, ta hipanivila hiwalo,

¹⁹'Taubada, ada loina teina dova Mosese ileleya'o, iwalo, "Ebe ehebo towaho itawahola na nigele natuna na imwalowoi, towahonane tahina hiwapenane baidana hitawahola, na ebe waihiunane natunao ilabahidi taumwalowoiwa aivelahenao".'

²⁰Na aba'ita himohei hiwalo, 'Ehebo towaho matahinao himiyamiya adi bagibagili hitau 7, na adi tautuwane itawahola, na mulitai mwanenane nigele iyalabalaba na towahonane imwamwalowoine. ²¹Eena hinage tahina vahalinaena hiwapenawa itawaholai, ta hinage dova nigele iyalabalaba na imwalowoi. Hinage tahina vahalinaena hiwapenane itawaholai ta dova nigele iyalabalaba na imwalowoi. ²²Dova bada tahinao maudoidi hiwapenane hitatawaholaine na himwamwalowoine, na nigele hinage natudiyao; na mulitai hiwapewa imwamwalowoine. ²³Eeta towolouyo ana haugai waihiunane mata aiteya towaho mwanena moiha? Wuwuna maudoidi bada hitawaholaiya'o.'

²⁴Na Yeisu panivila teina iyemaiha, iwalo, 'Neta yami pwanoli, wuwuna Buki Ve'ahihi nigele amyahanapui, na hinage Yaubada yana wahiyala nigele amyahanapui. ²⁵Towolouyo tuluhanai tomowa nigele hiyatawatawahola, na hesi yadi miya tausagenawasaone galewai dova. ²⁶Mwalona Yaubada iwalo Mosese ainai towolouyo vehabana, ebe Buki Ve'ahihi amvahili am'ita lobai, hauganane Mosese balabala awawai ilaulau na Yaubada aiwa lohawahawawalina ainaena Mosese ainai iwalo, "Yau Abelaham yana Yaubada, na Aisake yana Yaubada, na Yakobo yana Yaubada". ²⁷Ainaena Yaubada nigele tomowa mwalomwalowoidi yadi Yaubada, na hesi tomowa mayawahidi yadi Yaubada, na omiu hava yami ve'itaone ginauli teina vehabana nigele moihana.'

Loinao mwala'idi

(Madiu 22:34-40; Luke 10:25-28)

²⁸Hinage loina ana tauve'ita ehebo ilaoma, ta hiya yadi aubabada Yeisu baidadi ibenalena'o, ta yadi panivila adi maiha Yeisu ainaena ibenedi'o hinamwanamwa alili, eeta iya hinage Yeisu ainai ipanivila, iwalo, 'Taubada, loina maudoidi aidiyena aiteya loina mwala'ina?'

²⁹Ta Yeisu iwalo, 'Loina mwala'ina teina: "Omiu Isileliwone yagu walo teina ambenalei neta Yaubada yada Bada ehebo ta'i, ³⁰ainaena ada Tauloina Yaubada uvelauwei atem maudoina ainaena na alu'aluwam maudoina ainaena na yam nuwatuwu maudoina na hinage yam wahiyala maudoina aidiyena".'

³¹'Na ehebo hinage loina mwala'ina teina, "Am geluwo uvelau aidiyai dova ubom uvelavelauyoigone".

'Loina bwauwone teina loina maudoidi himwala'i gabaedi.'

³²Loina ana tauve'itawa Yeisu yana walo ibenalena'o, ta iwalo, 'Taubada, yam walo neta walo moiha, ebeha iya ta'i Yaubada, nigele teya Yaubada iyamiyamiya. ³³Howahowana tavelavelau ainai ateda maudoina ainaena, na yada nuwatuwu maudoina ainaena, na yada wahiyala maudoina ainaena, na hinage ada geluwo tavelavelau aidiyai dova ita tavelavelauyoigita. Loina bwauwone mwala'idi, na hesi lagulagu bo ai'ai tapwaopwaoliyedi Yaubada ainai, hiya nigele loina mwala'ina, awa?'

³⁴Na Yeisu towahonane yana walo ibenalena'o bada moiha, ta aidiyai iwalo, 'Neta walo moiha, na owa Yaubada yana Abaloina vahalinai umamahalava'. I'ovi na tomowaowa Yeisu higagadaei, ta nigele teya iyapanivilauyo ainai.

Besinana iya Deivida yana huhu
(Madiu 22:41-46; Luke 20:41-44)

³⁵Mulitai Yeisu vada tapwalolo mwala'ina holanai ive'ive'ita tomowa aidiyai ta iwalo, 'Vedova ta tupwana loina ana tauve'itao hiwalo ebeha Deivida tubunao ainaena Besinana towahona ilalaoma. ³⁶Mwalona vehabana Alu'aluwa Ve'ahihi Deivida ive'ita, eeta Deivida Besinana i'awa Bada ainai, iwalo:

"Yaubada iwalo yagu Bada ainai,

'Nima tautuwaguwena umiya ana higa am alehao yamwau aituluwedi aem elauhanai'".

³⁷Deivida iya Besinana i'awa badaei, vedova yede ta Deivida tubuna ainaena mulitai abo Besinana ilaoma?' Na boda maudoidi Yeisu yana ve'ita nuwadi ivai.

Yeisu loina ana tauve'itao i'awa yababaedi
(Madiu 23:1-36; Luke 20:45-47)

³⁸Yeisu hinage aidiyai iwalo, 'Havena loina ana tauve'itao yadi mumuga ammulumulitaei, wuwuna hiya yadi laulau ta'i nuwanuwadi yo adi ale'owo daodaodi hili'wali'wadi na tomowa ahi'ahipudiyai hita'ita'i'ili ta ebe hiwalo vetuvehaedi. ³⁹Na hinage nuwanuwadi abamiya namwanamwadi vada tapwalolo aidiyai yo hinage guyau adi hauga aidiyai nuwanuwadi yo vatavatai himiyamiya. ⁴⁰Na hinage tomowa

mehediyai Yaubada ainai yadi awanoi daodaodi, na hesi yadi awanoine nigele namwanamwana, wuwuna atediyai hinuwanuwatuwu vedova mata hiwahiwapewo hi'oyamaedi, yo yadi tobwatobwa hivaidi. Ainaena howola abo Yaubada maiha yababana imohedi.'

Hiwape yana velau
(*Luke 21:1-4*)

⁴¹Mulitai Yeisu velau ana abamwau vahalinai imiyamiya, na wasawasao bagibagilidi yadi velau mwala'idi i'ita'itadi. ⁴²Na hinage hiwape wewelohena i'i'tane yana velau toea bwau a'ava imwamwauwine.

⁴³Eeta Yeisu ana taumulitao iyoga ahaidima, ta aidiyai iwalo, 'Tenem, hiwapene yana velau maudoidi yadi velauwo imwala'i gabaedi. ⁴⁴Wuwuna hibom yadi tupwao mwala'ina himiyamiya, na hesi hiwape tenem wewelohenane yana mane maudoina imwauwiya'o, ta nigele hinage teya yana tupwa iyamiyamiya ebe ainaena ana igimwala.'

Hauga vitaina howola abo imahalava
(*Madiu 24:1-14; Luke 21:5-19*)

13 ¹Yeisu mayana taumulitao vada tapwalolo mwala'ina ainaena himalava, na ana taumulita ehebo ipanivila, iwalo, 'Taubada, u'ita vadao teina adi paihowa namwanamwa alili, gaima mwala'idi aidiyena hi'a'abidine'.

²Na Yeisu iwalo, 'Vadaone mwala'idi u'i'itadine mata maudoidi hilo'elo'edi na nigele teya tupwa uya'itauyoi'.

³Mulitai Yeisu ilau Olibe oyana ainai na italumiyahiwa, na ainaena vada tapwalolo Yelusalem ainai ivinuvinunui, na Pita, Yemesa, Yoni yo Andulu hilaoma ta hibom Yeisu baidadi, hiwalo auli hiwalo, ⁴'Taubada, uwalo auligai aiteya hauga ainai vada tapwalolo mwala'ina hilo'e na aiteya ve'ive'ilala aidiyena ahanapui ebeha ginauliwone mata himahalava?'

⁵Eeta Yeisu i'apuhini, yo aidiyai iwalo mahalava ta iwalo, 'Am'ita avivinigomiu, havena tomowa tupwadi hi'oya'oyamaegomiu. ⁶Wuwuna howola abo tomowa bagibagilidi yehaguwena hilalaoma na ebeha oyamaena himugaiyegomiu, ta ehebo ehebo aidiyena hiwalo, "Yau Besinananane", na tomowa bagibagilidi himulitaedi. ⁷Hinage wasa abo ambenedi alehao vahalimiyai na amwaha daodaowai hibom hi'ale'alehauyoidi, havena am'alu'aluvagavaiyedi. Ginauliwone teina moiha ta'i mata himahalava mugai, na hesi bale'u yana aba'ovi ana hauga howola alili. ⁸Howola abo vali boda yo vali boda hi'aleha, na hinage vali abaloina yo vali abaloina hi'aleha, na hinage mwani'ini'i hisagena tupwa bagibagilidi aidiyai, yo hinage vahali mwala'ina himahalavama. Na ginauliwo teina hauga vitaina ana abavetuwuni ta'i.

⁹Na omiu hesi am'ita avivinigomiu, mata tomowa hi'abi avivinigomiu, yo hilawegomiu lauvetala vehabana, yo vada tapwalolo aidiyai abo hisapigomiu, na hinage mata tauloinao yo tauwasawasawo mehediya i hilawegomiu yo amtowolo na hilauvetalae gomiu. Wuwuna omiu ebeha yagu bodao, yo hinage wasagu aidiyai amwalo mahalavaei. ¹⁰Mata wasa namwanamwana hiwalo mahalava mugaiyei tupwa maudoina aidiyai, na mulitai abo hauga yana aba'ovi.

¹¹'Na ebe tauloinao mehediya i hivetowologomiu habi lauvetala havena am'alu'aluwagavai vedova mata am'aubabadane, na hesi mayami atepatu am'aubabada ta'i, wuwuna nigele ebeha omiu yami walo am'aubabadaei, na hesi Alu'aluwa Ve'ahihi hauga tenem ainai walo imohegomiu, yo am'aubabada.

¹²'Na hinage hauga hilalaoma aidiyai tomowa yadi huhu holanai aleha himahalava vehabagu, neta towaho tahina ihuhulaei yo hiyemwalowoi. Yo hinage dova tama natuna ihuhulaei yo hiyemwalowoi. Yo hinage hedaheda hinadiyao yo tamadiyao hihuhulaedi yo hiyemwalowoidi. ¹³Yo tomowa maudoidi hive'alehaegomiu wuwuna omiu ebeha agu tauyemidiwo. Na hesi yayiyadiwo omiu vehabagu am'alama'i'ita ana higa hauga yana aba'ovi ainai, mata omiu ta'i awanamwanamwa amlobai.

Vitai mwala'ina

(Madiu 24:15-28; Luke 21:20-24)

¹⁴'Howola abo omiu am'ita tomowa vagadiyao ginauli yababana na didigana moiha hivetowolodi tupwa ve'ave'ahihina ainai (ebe yayia walo teina ivahili ihanapui), hauga tenem ainai Yudeya ana taumiyaone howahowana ebe hidena oyai. ¹⁵Na ebe yayia vatavatai imiyamiya, howahowana idena mwayamwayau, na havena iluwuluwuyo yana vadai yana tobwatobwa habi avalaidi. ¹⁶Yo ebe yayia tanoviyai ipaipaihowa, havena iwuyowuyo ana ale'owa ilaugabaeiwa vehabana.

¹⁷'Hauga tenem ainai tauhiumao yo tauvehuhuwo mata hive'atemuyamuya. ¹⁸Eeta maudoimiu am'awa'awanoi yo hauga namwanamwana Yaubada imohegomiu yami hauga dena ainai, na havena gwaugwau ana haugai.

¹⁹'Ehe, hauga tenem ivitai ali'alili, wuwuna hauganane Yaubada bale'u ivetuwuni ainaena ta wau nigele teya hinage vitai tenem dova iyamahalava, na hauga hilalaoma aidiyai mata nigele teya vitai teina dova hiyamahalavauyo. ²⁰Vitai tenem ana ahubenao ebe nigele Yaubada iya'abiye ahubalidi, mata tomowa maudoidi himwalowoi, na hesi Yaubada ahubenadine i'abiye ahubalidiya'o, neta iya yana tomowa ve'ave'ahadi vehabadi.

²¹'Tenem haugana ainai ebe yayia alimiyai iwalo, "Besinana teina", na "tenem", havena amyemiyemidiyei. ²²Wuwuna Besinana oya'oyama

yo tauwalo mahalava oya'oyama mata himahalava yo ve'ive'ilala wahiwahiyaladi tomowa aidiyai hive'itaedi, yo aidiyena ebe howahowana Yaubada yana bodao ve'ave'ahadi hi'oyamaedi. ²³Na omiu hesi am'ita avivinigomiu, wuwuna ginauliwone teina vehabadi bada yawalo mahalava mugaiyedi'o alimiyai.

Yeisu yana wuyoma
(Madiu 24:29-31; Luke 21:25-28)

²⁴'Hauga vitaiwa i'ovi na mulitai mahana iguguyou, yo hinage wai'ena yana masele iboho, ²⁵na utui galewaena hibe'uma yo ginauli maudoidi galewai himiyamiya yadi wahiayala hitapiya.

²⁶'Hauga tenem ainai taumiya bale'uwone maudoidi yau Tomowa Moihagu hi'itagau yaloyalovi aidiyena ya'ai'aituluma mayagu loina wahiwahiyalana yo mayagu wasawasa pigapigabuna, ²⁷eeta yagu tausagenawasaone yavetamaledi yo yagu boda ve'ave'ahadi hitau'ahaidima bale'u yo galewa yo yaumai maudoidi yadi abalaoma aidiyena.

Aba'ita hapelo ainaena
(Madiu 24:32-35; Luke 21:29-33)

²⁸'Aba'ita hapelo ainaena yave'itagomiu. Ebe hapelo lugudi vauvaudi imwaumwauwidi amhanapuiya'o ebeha ehive ana hauga vahalinai. ²⁹Ta hinage ve'ive'ilalawa alimiyai bada yawalo mahalavaedi'o, ebe aiteya hauga amlobaidi amhanapuiya'o ebeha yagu hauga wuyoma imamahalava. ³⁰Yawalo moiha alimiyai, yaso teina mata nigele amya'ovi ana higa ginauliwone maudoidi himahalava.

³¹'Howola abo galewa yo bale'u hisawali, na yagu walowone nigele howahowana hisawali.

Yana laoma ana hauga nigele tauhanapuina
(Madiu 24:36-44)

³²'Nigele teya yaiya iyahanapui aiteya hauga nuwana ahubena ainai yawuyoyoma, na hinage tausagenawasaone galewai nigele hiyahanapui. Yau hinage nigele yayahanapui. Na hesi Tamagu ibom ta'i ihanahanapui. ³³Eeta am'ita avivini wuwuna yagu hauga wuyoyoma nigele amyahanapui.'

³⁴Aba'ita hinage Yeisu imohedi iwalo, 'Ebe ehebo taubada yana vada habi laugabaina yo ilalau vali tupwai. Mulitai abo ilau, yana taupaihowao ehebo ehebo yadi paihowa imohedi, na iloinaedi yo ebeha yana vada hi'ita avivini, na hinage vada ana awa'eda ana tau'ita avivini ainai iwalo, "Havena u'eno'eno, na hesi u'ita'ita avivini ili'ilimani". ³⁵Eeta howahowana am'ita'ita avivini yo amha'waha'waigau, wuwuna dova

Maki 13, 14

vada taniwagana yana laoma ana hauga nigele amyahanapui, nuwana lavilaviyai, nuwana boniyaiyena, nuwana i'ahu'ahubena, nuwana malatomtomwena. ³⁶Havena am'eno'eno, mata dova ta yamahalavama na yave'aluwa gavaigomiu.

³⁷'Yagu lolina teina omiu alimiyai na tomowa maudoina aidiyai, am'tita avivini ili'ilimani.'

Babadao nuwanuwadi yo Yeisu hi'oiye mwalowoi

(Madiu 26:1-5; Luke 22:1-2; Yoni 11:45-53)

14 ¹Buidi'wa guyauna ana abanuwatuwu avivini ebe imahalava, ahubena bwau tuluhadiyai. Guyaunane ainai pwalawa a'ava, nigele ana abiye seseha hi'ai'ai. Na taupwaoliwo mwala'idi yo lolina ana tauve'itao hinuwanuwatuwu behabeha vedova Yeisu ebe hi'oyamaei yo ebeha hi'abi avivini na hi'oiye mwalowoi, ²na hiwalo, 'Havena guyaune holanai Yeisu ta'abi'abi avivini, mata dova ta tomowa himanini alidai na hi'alehaegita'.

Waihiu Yeisu iyewoloi dalava Betani ainai

(Madiu 26:6-13; Yoni 12:1-8)

³Yeisu howola Betani ainai imiyamiya Saimoni yana vadai, iya mwalona taulepelo ehebo. Na hauganane ainai Saimoni yana vadai i'ai'ai, eena waihiu ehebo mayana woloi iluwu, ta woloinane yehana nadi, ana maiha mwala'ina, na ana gaimapatu namwanamwana moiha, na waihiunane gaimapatu awana i'oiwowoli na woloinane Yeisu vahunai ihihiwaine.

⁴Na tupwana tomowa hi'itane, ta waihiune hi'ulumiyanei, hiwalo, 'Hava vehabana woloinane iyepaipaiheine? ⁵Howahowana ebe woloinane ivegimwalaiei na ana maiha 300 kina dova ivai, na imohedi wewelohe aidiyai.' Eeta waihiunane hiwawaloweine.

⁶Na Yeisu iwalo aidiyai, iwalo, 'Badagi, amlaumwau. Havena waihiune am'abi'abiye dou, wuwuna yana hagu aliguwai inamwanamwa alili. ⁷Wewelohewone amwalowalowedine hauga maudoina vahalimiyai himiyamiyane, yo ebe nuwanuwamiu aiteya hauga na amhaguidi, amhaguidi ta'i. Na yau hesi nigele mata hauga daodaona baidamiu tayamiyamiya. ⁸Na waihiu teina hava dova ipapaihowaine aliguwai, neta taugu ivewoloi mugaiyei habi atububunigau agu mwau magariyai vehabana. ⁹Na yawalo moiha, howola abo wasagu ana guguya tomowa hibenalei bale'u maudoina ainai, na hinage waihiu teina yana paihowa aliguwai wasana hi'aubabadaei.'

Yudasa yana talam Yeisu ana huhula vehabana

(Madiu 26:14-16; Luke 22:3-6)

¹⁰Yeisu ana taumulita ehebo hitau 12 aidiyena iya Yudasa Isakaliyota, ilau taupwaoli mwala'idi aidiyai na nuwanuwana na Yeisu aidiyai

ihuhulaei. ¹¹Na Yudasa yana walo hibenalena'o, ta hiyaliyaya na ainai hiwalo yemidi yo ebe ana maiha himohei. Eeta Yudasa hauga namwanamwana iha'waha'wai, ta ebe Yesu ihuhulaei aidiyai na hi'abi avivini.

Yesu mayana taumulitao hi'ai'ai

(Madiu 26:17-25; Luke 22:7-14; Yoni 13:21-30)

¹²Buidi'wa guyauna holanai pwalawa a'avana nigele ana aba'abiye seseha hi'ai'ai, na guyaunane ana ahubena mugamugaina ainai, lamiwo hiwunuidi, Buidi'wa ana abanuwateru abivini vehabana. Na ahubenanane ainai Yesu ana taumulitao hiwalo auline, hiwalo, 'Taubada, havaidova ainai nuwanuwam yo Buidi'wa guyauna vehabana a'tububuni?'

¹³Eeta ana taumulitao bwau ivetamaledi na iwalo aidiyai, 'Amlau Yelusalem yo ebe towaho ehebo mayana abagoi we'aha i'ava'avalai amlobai towahonane tuluhanaena amlau, ¹⁴yo baidamiu amluwu vadai, na vada taniwagana amwalo ainai, amwalo, "Yama tauve'ita teina dova iwawalone: Aiteya tupwa utalamwei yo ainai ma'agu taumulitao Buidi'wa ai'aina a'ai?" ¹⁵Ta mata tupwa atu'atububunina ewai ive'itagomiu, na tenem ainai Buidi'wa ai'aina am'atububuni vehabada.'

¹⁶Eeta taumulitaone hilau dalava Yelusalem ainai, na hava Yesu dova ginauli iwawalowediwa maudoidi hilobaidi, na vadanane ainai Buidi'wa ai'aina hi'a'atububunine vehabadi.

¹⁷Na laviaviyena Yesu mayana taumulitao hilaoma, ¹⁸na hitau 12 himiya habi ai, na yadi aine holanai Yesu iwalo aidiyai, 'Augeluwo, yawalo moiha neta ehebo towaho, teina ta'i baidada ta'ai'aine, mata iya muhamuhana ihuhulaegau'.

¹⁹Na Yesu yana walo teina vehabana hinuwavitai na ehebo ehebo Yesu ainai hiwalo, 'Taubada yaiya neta? Nuwana yau?'

²⁰Na Yesu iwalo, 'Agu tauhuhulane omiu amtau 12 alimiyena, na iya baidagu gaeba ehebo ainaena a'ai'ai. ²¹Yau Tomowa Moihagu, howola abo yalau amwahanane mugai Buki Ve'ahihi ainai iwalo mahalavaina'o, na hesi agu tauhuhulane ive'atemuyamuya ta'i, inamwanamwa ebe mwalona hinana havena ilabalabahi, wuwuna yana tubui ainaena ive'atemuyamuya yana paihowa yababana vehabana.'

Yesu yana ai

(Madiu 26:26-30; Luke 22:15-20; 1 Kolinita 11:23-25)

²²Howola hi'ai'ai, na Yesu ai'ai ivai, na vehabana i'awa yauwedo, ta itomwahi na imomohedine, iwalo, 'Teina taugu amvai na am'ai'.

²³Na hinage waini mavedina ivai, ta vehabana i'awa yauwedo Yaubada ainai, na hinage imomohedine, ta maudoidi hinunumane. ²⁴Na hinage

Maki 14

iwalo aidiyai, 'Teina 'wahinagu isagesagena tomowa bagibagilidi vehabadi, neta waloyemidi vauvauna. ²⁵Na yawalo alimiyai hauga teina yo tuluhanai waini teina havena ainaena yanumanumauyo na ana higa waini vauvauna yanuma Yaubada yana tupwai.'

²⁶Eeta wali ehebo hiwaliyei i'ovi na himahalava ta hihae oya Olive ainai.

Yeisu iwalo mahalava Pita yana uvala vehabana (Madiu 26:31-35; Luke 22:31-34; Yoni 13:36-38)

²⁷Yeisu iwalo aidiyai, 'Mata maudoimiu amdenu vehulugau, dova Buki Ve'ahihi yana walomahalava, iwalo, "Tau'ita'ita sipi ya'oiye mwalowoi, na sipiwone hitaubudebudeyanaedi". ²⁸Na yagu towolouyo tuluhanai Galili ainai yalau, na omiu tuluhaguwena abo amlaowa.'

²⁹Na Pita iwalo, 'Mata maudoidi hitauehulugo, na yabom baidam'.

³⁰Na Yeisu Pita iwalo ainai, 'Yawalo moiha, mata masigiliyena mulitai abo am'am idou mai bwau, owa mata uvalaegau mai tonuga'.

³¹Na Pita mayana walo wahiyala iwalo, 'Taubada, mata nigele yayauvalaego. Ebe hi'oiye mwalowoigo yau hinage baidam hi'oiye mwalowoigita'. Taumulitao maudoidi dova hiwawalone.

Yeisu Getesemani ainai i'awa'awanoi (Madiu 26:36-46; Luke 22:39-46)

³²Mulitai hilalaune ehebo tupwa ainai, yehana Getesemani, na ana taumulitao aidiyai iwalo, 'Teina ainai ammiyamiya, na yau ya'awanoi Yaubada ainai'. ³³Na hitau tonuga baidanao ilalauvaidine, hiya Pita yo Yemesa yo Yoni, na Yeisu mayana atehawawali na mayana nuwavitai, ³⁴iwalo aulidi iwalo, 'Ategu imuyamuya mwala'ina, nuwana mata yamwalowoi, eeta teinai amha'waha'wa na am'ita'ita auhi.'

³⁵Na Yeisu iwutuhae tupwana, na ibe'u aitulu ta i'awa'awanoi ebe howahowana muya teina Yaubada ivaivehulu, ³⁶iwalo, 'Tamagu, paihowa maudoina howahowam, nuwanuwagu yo muya vedina teina aliguwena uvaivehulu, na havena yau yagu nuwatuwuwena, na owa hesi yam nuwatuwuwena upaihowai'.

³⁷Hauganane ilau gwaipile hitau tonugaowa ilobaidi bada hi'eno i'iwahi'o, na Pita ainai iwalo, 'Saimoni, vedova ta u'eno'enone. Nigele howahowana na hauga ahuhubalina ainai u'ita'ita auhi awa?'

³⁸Na hinage iwalo maudoidi aidiyai, 'Howahowana ebe mehemi hihilahilawa na am'awa'awanoi, ta ebe havena Tomodulele itowotowoigomiu. Moiha ta'i, alu'aluwamiu nuwanuwana, na hesi taumi hitapiya'.

³⁹Na Yeisu iheuyo ta yana awanoiwa ibwabwauwine.

⁴⁰Haugana Yeisu ilau gwaipile ana taumulitao aidiyai, hinage ilobaidi hi'eno i'iwahi'o, wuwuna mehedi bada i'eno'eno alili, eeta ivanoidi, ta hitowolo mayadi hinimaya, na nigele hava hiyawalowei.

⁴¹Na Yeisu hinage iheuyo ta i'awanoi, na yana wuyoma tonugana ainai ilobaidi hi'eno i'iwahi'o ta iwalo aulidi, 'Vedova howola am'eno'eno na am'ai'aiyawasi, awa? Na am'ita yau Tomowa Moihagu yagu hauga huhula tauyababao aidiyai bada imahalava'o. ⁴²Amtowolo na talau, wuwuna agu tauhuhulawa bada teina ilalaoma.'

Yeisu ana abi'avivini

(Madiu 26:47-56; Luke 22:47-53; Yoni 18:2-12)

⁴³Yeisu howola i'au'aubabada na Yudasa imamahalavane, (iya Yeisu ehebo ana taumulita hitau 12 aidiyena). Na taupwaoliwo mwala'idi yo loina ana tauve'itao yo babadao tau'alehao hivetamaledi Yudasa baidadi ta ebe Yeisu hi'abi avivini, na tau'alehaone mayadi elepa ale'aleha yo wepwasiwo hilalaomane.

⁴⁴Na Yudasa bada ve'ive'ilala imohedi'o, iwalo, 'Ebe yaiya ya'atuhapwali neta Yeisu, na am'abi avivini na am'ita avivini yo talawei'. ⁴⁵Eeta Yudasa ilaoma Yeisu ainai na iwalo, 'Bada', na i'a'atuhapwaline. ⁴⁶Ta tau'alehauwa hilaoma na Yeisu hi'a'abi avivinine.

⁴⁷Na ehebo aidiyena Yeisu vahalinai itowotowolo yana elepa ale'aleha iniuli wunihi, ta taupwaoli mwala'ina yana taupaihowa talinana itom vehulune.

⁴⁸Na Yeisu iwalo aulidi, iwalo, 'Vedova yau yami tau'aivavali, ta mayami elepa ale'aleha yo mayami wepasi amlalaomane habi abimomohigau? ⁴⁹Hava wuwuna ta nigele amya'abi avivinigaune ahubena maudoina ahi'ahipumiyai yamiyamiya vada tapwalolo ainai yave'ive'ita tomowa aidiyai? Eeta ginauli teina himahalava'o na ebe Buki Ve'ahihi yana walomahalava iyemala moiha.'

⁵⁰Hauganane ainai Yeisu ana taumulitao maudoidi hidena vehulu. ⁵¹Na ehebo towaho hevahevalina ma'ana ale'o daodaona ibom Yeisu imumulitaeine, na tau'alehao nuwanuwadi hi'abi avivini, ⁵²na hi'abihapuli ta ana luwuluwu a'ava hivai na mabugebugewana idedenane.

Yeisu hilawei tauloinao aidiyai

(Madiu 26:57-68; Luke 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14)

⁵³Yeisu hilauvai ta hilawei taupwaoliwo yadi tauloina yana vadai, vadanane ainai taupwaoli mwala'idi yo babadao, yo loina ana tauve'itao hitautau'ahaiyama. ⁵⁴Hinage Pita amwaha daodaowena Yeisu imumulitaeine, ta ilaoma taupwaoli mwala'inawa yana dalavai. Ta Pita tau'ita aviviniwowa baidanao himiyamiya aiwa ainai himwaimwaibwa.

⁵⁵Na taupwaoli mwala'idi yo tau'ulewahiwo nuwanuwadi Yeisu ana tauve'ewao hibehaedi ta yadi ve'ewa ainaena Yeisu hi'oiye mwalowoi, na nigele teya hiyalobai. ⁵⁶Wuwuna tauve'ewa bagibagilidi hiwalowalo mahalava na hesi yadi walomahalavane nigele hiyatoyatoyawa. Hiya

maudoidi bada tau'oyamao. ⁵⁷Na tupwadi hitowolo ta Yeisu hive'ewa oya'oyamaei, hiwalo, ⁵⁸'Yeisu yana walo ehebo abebenaleine iwalo, "Vada tapwalolo teina tomowa hi'a'abine, howola mata yalo'evrehulu na ahubena tonuga aidiyai ya'abiuyoi, na hesi nigele tomowa nimadiyena".⁵⁹Na yadi ve'ewao ginauli teina vehabana, nigele hiyatoyatoyawa.

⁶⁰Teina ainaena taupwaoli mwala'ina itowolo mehediya, na Yeisu ipanivilaei iwalo, 'Nigele teya yam maiha awa? tomowa tenem yadi ve'ewao alimwai bada ubenedi'o?' ⁶¹Na Yeisu bada inobu, nigele iyawalo. Na hinage taupwaoli mwala'inawa Yeisu ainai ipanivilauyo, iwalo, 'Vedova, owa Yaubada Natuna yo Besinana towahona, bo nigele?'

⁶²Na Yeisu iwalo, 'Ehe, yau Tomowa Moihagu, na howola abo am'itagau Tauwahiyala moiha nima tautuwanai yamiyamiya, na hinage galewa yaloyalovinao ewadiyena yalaolaoma'.

⁶³⁻⁶⁴Eeta taupwaoli mwala'inawa imodi'ini moiha, ta ibom ana ale'o ipupulihine, na iwalo, 'Yana walo yababana ambenalena'o? Moiha towaho teina Yaubada ihinali. Badagi, havena ana tauve'ewao hinage hiwalowalo yana lauhapuliwo vehabadi. Na vedova yami nuwatuwu Yeisu vehabana?' Maudoidi hiwalo, 'Ilowoinanei na imwalowoi'.

⁶⁵Tenem ainai tupwadi tomowa Yeisu hihowai, na mehena ale'owena hihuma na hisapi mayadi talawahi, hiwalo, 'Uwalo yaiya itatalaigone?' Na tau'alehaone Yeisu hi'abi avivini ta hitalatalai na hilawelawei.

⁶⁶Na Pita howola gelegeleyai imiyamiya, na taupwaoli mwala'ina yana taupaihowa vahavahalana ehebo imamahalavane, ⁶⁷ta Pita i'ita imwaimwaibwa, eeta waihiune Pita ivinuvinunui ta iwalo, 'Yeisu towaho Nasaleti, owa baidam ammiyamiya, awa?'

⁶⁸Na Pita iuvala iwalo, 'Ginauline uwawaloweine nigele yayahanapui'. Na Pita idena ta tupwana imahalava.

⁶⁹Na vahalawa Pita i'ainimaveleleyei taumiyaone aidiyai, iwalo, 'Towahone tenem iya Yeisu yana boda ehebo'.

⁷⁰Na Pita ibenalei ta iuvalauyo iwalo, 'Yau nigele'.

Hauga ubwa'ubwana tuluhanai tauvinunuwone Pita hiwawalo auline, hiwalo, 'Moiha ta'i u'oyama, owa Yeisu yana boda ehebo, wuwuna owa towaho Galili'.

⁷¹Na Pita i'awa tamada, na walo yababana ainaena iyogahae iwalo, 'Yeisu iya vehabana amwalowalo, yau nigele yayahanapui, Tamada!' ⁷²Na hauga tenem ainai am'am idou bwauna, na Pita inuwatuwu avivini Yeisu yana walowa ebeha, 'Mulitai abo am'am idou mai bwau, owa mata uvalaegau mai tonuga'. Na hinage Pita yana oyama yababanawa inuwatuwui, ta mehelinona hisagena.

Yeisu yana lauvetala Pailato mehenai

(Madiu 27:1-2, 11-14; Luke 23:1-5; Yoni 18:28-38)

15 ¹I'ahu'ahubena na taupwaoliwo mwala'idi yo tau'ulewahiwo yo loina adi tauve'itao yo tauloinao maudoidi hitau'ahaiyama ta

hiloiloina Yeisu vehabana, na nimana hipaidi ta hilalaweine tauloinane Pailato ainai, ta ebeha Pailato iya iloina.

²Na Pailato Yeisu ipanivilaei, iwalo, 'Uwalo mahalava owa Yudeya yadi tauwasawasa?'

Na Yeisu iwalo 'Neta bada uwalo'o'.

³Ta taupwaoli mwala'idiwa ginauli bagibagilidi vehabadi Yeisu hiveve'ewaine. ⁴Eeta Pailato Yeisu ipanivilauyoi, iwalo, 'Vedova ta nigele yam maihane? Walo mahalava teina, am ve'ewa vehabana ubenalena'o?'

⁵Na Yeisu nigele teya hinage yana walo. Ainaena Pailato nuwana ipwanopwano mwala'ina.

Hiloina ebe Yeisu hi'oiye mwalowoi

(Madiu 27:15-26; Luke 23:13-25; Yoni 18:38-19:16)

⁶Bolimai ehebo ehebo, Buidi'wa guyauna ana hauga ainai, loina himwauwi neta vada paipaiyena ehebo tomowa ilivahi vehabadi na imahalava, ebe iya boda hivesinuwai. ⁷Hauga tenem ainai tupwadi Loma adi tau'alehao vada paipaiyai himiyamiya, wuwuna nigele nuwadi Loma yadi loina, ta hi'alehaidi, na ehebo yehana Balabasi alehane holanai tomowa i'oiye mwalowoidi. Eeta Lomaone Balabasi ma'ana geluwo hi'abi avivinidi ta vada paipaiyai himwamwauwidine.

⁸Ta boda hitau'ahaiyama, na hi'awanoi Pailato ainai, hiwalo, 'Howahwana yo ehebo towaho ulivahi vahabamai, dova yama awanoi upaipaihowai bolimai ehebo ehebo aidiyai?'

⁹Na Pailato iwalo aulidi, 'Nuwanuwamiu ebe Yudeyaone yami tauwasawasa yalivahi vehabamiu, awa?' ¹⁰Wuwuna Pailato ihanapuiya'o ebeha taupwaoli mwala'idi yadi alomagigiliyena Yeisu hilauvaiyama habi oiyemwalowoina.

¹¹Na hesi taupwaoli mwala'idi bada tomowa nuwatuwu yababadi hivenuwamwauwedi'o aidiyai, ainaena Yeisu hita'wata'wataei na Balabasi hesi yehana hi'ata'atai na ebe ilivahi vehabadi.

¹²Na Pailato iwalo aulidi iwalo, 'Hava nuwanuwamiu ebeha omiu Yudeya yami tauwasawasa ainai yapaihowai?'

¹³Na hilohagali, hiwalo, 'Aiwa lagalagana ainai tatutuye patu!'

¹⁴Na Pailato iwalo, 'Hava yede yana pwanoli ta ebe mwalowo ilobai?'

Na hiyoga mwalamwala'i, hiwalo, 'Aiwa lagalagana ainai tatutuye patu'.

¹⁵Eeta Pailato nuwanuwana yo boda i'abiye yaliyayadi ta Balabasi ilivahi, na yana tau'alehao iloinaedi yo Yeisu balavaiyena hisapi na mulitai abo hitutuye patu aiwa lagalagana ainai.

Tau'aleha Yeisu hi'abitalawahiyei

(Madiu 27:27-31; Yoni 19:2-3)

¹⁶Pailato yana tau'alehao Yeisu hisapi na hilauvai ta yana vadai hiluluwuweine, neta tau'alehao yadi tupwa mwala'ina vada holanai, na

tau'alehao yadi boda maudoidi hiyoga ahaidima. ¹⁷Na wasawasao adi ale'o hawahawawalina ainaena Yesu hiveveli'wane na ana pwaopwaomi talitali ainaena hi'abilawei ta ulu'ulunai himwamwauwine. ¹⁸Na hi'abi'abitalawahiyei hiwalo, 'Yauwedo, owa Yudeya yadi tauwasawasa!'

¹⁹Na hinage digona ainaena Yesu vahunai higoha, na hihowahowai, na talawahiyena mehenai hipwagogo. ²⁰Na yadi talawahi i'ovi, ta ale'o wasawasa ainaena hilivahi, na ibom ana ale'owa hiveli'wauyoi, na himahalavaei habi tutuye patuna.

Yesu hitutuye patu aiwa lagalagana ainai
(Madiu 27:32-44; Luke 23:26-43; Yoni 19:17-27)

²¹Dalava mwala'ina ainaena himahalava, ta ehebo Sailini towahona nu'ulaena ilaolaoma hilobai, ta hiloinaei na Yesu ana aiwa lagalagana i'avalai, towahonane yehana Saimoni, na iya Alekisana yo Luposi tamadi.

²²Yesu hilalaweine tupwa Goligota ainai (Goligota ana hanapu neta Ulu'ulu dalavana). ²³Na mulamula himomoheine, neta waini mulo baidana yo ebe havena muya ilaulautowoi mwala'ina, na Yesu ita'wata'wataei. ²⁴Eeta aiwa lagalagana bale'uwai himwauwi na Yesu ainai hitutuye patune, na ma'ana aiwa lagalagana hivetowolone. Mulitai tau'alehaowa Yesu ana ale'o hivaidi, ta hiveguyauwedi hibom aidiyai, na yadi veguyau dova kati ana ai'opi'opi ainaena, ta ebe yaiya imugai ana ale'o ehebo ivai.

²⁵Haugana Yesu hitutuye patu neta malatmtom ana ahi'ahipu ainai. ²⁶Na ana aiwa lagalagana ainai hilelelene, 'Yudeya yadi tauwasawasa'. Neta yana mwalowoi wuwuna.

²⁷⁻²⁸Na hinage tau'aivavali bwau hitutuye patudi adi aiwa lagalagao aidiyai ehebo Yesu nimatautuwanaena na ehebo nima'eha'ehanaena.

²⁹Na tomowa tupwadi amwahaena Yesu aiwa lagalagana ainai hi'abitalawahiyei, na himalumaluwei hiwalo, 'Aha! Uwalo ebeha howahowam vada tapwalolo ulo'e, na ahubena tonuga aidiyai u'abiuyoi. ³⁰Hola uhaguiyoigo na aiwa lagalaganaena u'aituluma.'

³¹Na hinage taupwaoli mwala'idi yo loina ana tauve'itao hibom aidiyai hiwalowalo gagasa, na Yesu hitalawahiyei hiwalo, 'Vali tomowa ihaguidi, na iya nigele! ³²Ibom ebeha Besinana na Isileli ana tauwasawasa, hola aiwa lagalagaena i'aituluma na ta'ita yo tayemidiyei.'

Na tau'aivavaliwowa Yesu baidadi hitutuye patudiwa hinage yadi aiwa lagalagaena hiyogalau na Yesu hiwalo yagai.

Yesu imwalowoi
(Madiu 27:45-56; Luke 23:44-49; Yoni 19:28-30)

³³Mahana ala'alapwahiyei, tupwa maudoina iguguyou ta ana higa lavilaviyai. ³⁴Na lavilaviyai Yesu alinana mwala'ina ainaena iyoga, na

iwalo, 'Eloi, eloi lama sabakitani', na ana bui neta, 'Yagu Yaubada, yagu Yaubada, hava vehabana ulaugabaigaune?'

³⁵Na tupwadi tomowa vahalinai hitowotowolo yana yoga hibenalei, ta hiwalo, 'Ambenalei Elaitiya iyogayogaeine'.

³⁶Eena ehebo aidiyena isagena, ta balou ivai, na waini abe'abelena ainai iveda'wa, na ehebo aiwa mehenai iwomali, ta iveleleihini Yeisu awanai, ta imala'u'uine. Na towahonane iwalo, 'Hola taha'waha'wa, nuwana mata Elaitiya ilaoma na aiwa lagalagaena ihagui'.

³⁷Na Yeisu iyoga mwala'ina, ta yawahina i'o'ovine.

³⁸Na ale'owa vada tapwalolo ana biliwutuhi ilotapulihi bwau, ewanaena ta idobi duyanai.

³⁹Na tau'aleha adi taumugai aiwa lagalagana mehenai itowotowolo Yeisu yana mwalowoi ana ita teina dova i'i'itane, ta iwalo, 'Moiha towaho teina Yaubada Natuna'.

⁴⁰Tupwadi waiwaihiu amwaha daodaowena hivinuinunu, neta Meli Magidalaena mayana waligea, iya Yosa yo tahina alomauna Yemesa hinadi, yo Salome hinage. ⁴¹Hiya mwalona Yeisu himulitaei na ana hipapaihowaine yana ta'i'ili Galili ainai, na tupwadi waiwaihiu hinage Galiliyena Yeisu baidanao hihaema Yelusalem ainai, maudoidi hivinuinunui.

Yeisu ana mwau magaiyai

(Madiu 27:57-61; Luke 23:50-56; Yoni 19:38-42)

⁴²Bada lavilavi'o na hi'atububuni vali ahubena vehabana, neta Yudeyao yadi Tapwalolo. ⁴³Eeta ehebo towaho Alimatiyaena, yehana Yosepa ilaoma, iya ehebo Yudeyaone yadi taumugai mayana yemidi, na iha'waha'wa aiteya hauga Yaubada bale'uwai ivetauloina. Yosepawa ilaoma na mayana atepatu iluwu Pailato mehenai, na Yeisu tauna mwalomwalowoina i'awanoiyei yo ebe imwauwi magaiyai.

⁴⁴Pailato i'aluwagavai, iwalo, 'Ae! Yeisu bada imwalowoi'o?'

⁴⁵Na towahonane iwalo, 'Oo, bada imwalowoi'o'. Eeta Pailato italam yo Yosepa Yeisu tauna mwalomwalowoina ivavaine.

⁴⁶Na Yosepa ale'o hewahewana igimwalai, na ivai, ta mayana taumulitao Yeisu tauna mwalomwalowoina aiwa lagalagana ainaena hivai'aituluwenama, na ale'onane ainaena hihuhumane, na mulitai abo magari ainai himwamwauwine. Na magainane dova duluva gaima holana yatuyatu nonovaina, na gaima mwala'ina na po'upo'uwana ainaena magari awana himwau'auhine.

⁴⁷Na Meli Magidalaena yo mayana waligea, iya Yosa hinana, baidana hi'ita'ita sipwaidi, na magaine ainai tauna mwalomwalowoina himwauwine hi'i'itane.

Yeisu yana towolouyo
(Madiu 28:1-8; Luke 24:1-12; Yoni 20:1-10)

16 ¹Yudeya yadi Tapwalolo ana ahubena i'ovi, ta Meli Magidalaena mayana waligeha, iya Yemesa hinana, yo Salome baidadi woloi namwanamwana higimwalai ta ebe Yeisu tauna hiywoloi.

²Eeta malatomtomwai, neta wiki ana ahubena mugamugaina ainai, na mahana yana hinali taohani ainai, waiwaihiuwone mayadi woloi hilaoma Yeisu ana magari ainai. ³Na hibom aidiyai hi'au'aubabada, hiwalo, 'Yaiya mata gaimane magari awanaena hive'i wahiyei vehabada?' Wuwuna gaimanane ivitai alili. ⁴Na hi'ita hae magariwa ana gudu gaimawa bada awanaena hive'i wahiye'na'o.

⁵Waiwaihiuwone magariyai hiluwu, na nimatautuwadiyena hevali ehebo hi'i'itane, ana ale'o hewahewana imiyamiya, ta hi'aluwagavai.

⁶Na hevaliwa aidiyai iwalo, 'Havena am'alu'aluwagavai, Yeisu towaho Nasaleti iya hitutuye patuwa ambehabeaei, iya nigele teinai, wuwuna bada mwalowoiyena itowolouyo'o, yana aba'eno a'ava teina am'ita. ⁷Na omiu amlau gwaipile yo Yeisu ana taumulitao aidiyai amwalo mahalava na hinage Pita ainai amwalo mahalava, amwalo, "Yeisu ilau magari'o Galili na omiu ammulitaei yo tenem ainai am'ita. Dova mwalona yana walomahalava alimiyai." '

⁸Eeta waiwaihiuwowa magariyena himahalava mwayamwayau na hidedenane, wuwuna nuwadi ipwanopwano moiha, na hinage hibatubatutuli mayadi meheuhi, na nigele yaiya ainai hiyawalo mahalava.

Yeisu yana mahalava Meli Magidalaena ainai
(Madiu 28:9-10; Yoni 20:11-18)

⁹Wiki ana ahubena mugamugaina malatomtomwai, Yeisu yana towolouyo ainai imahalava magari Meli Magidalaena ainai, iya ainaena mwalona alu'aluwa yababadi hitau 7 Yeisu ivai vehuludi. ¹⁰Eeta Meliwa ilau na Yeisu ana taumulitao ivenuwamwauwedi, na hiya howola mayadi nuwayababa hidoudou Yeisu vehabana. ¹¹Ta Meli wasa imohedi iwalo, 'Yeisu mayawahina imiyamiya, bada ya'itaya'o'. Na hiya hi'awa oya'oyamaei.

Yeisu yana velaulobaloba ana taumulitao bwau aidiyai
(Luke 24:13-35)

¹²Mulitai Yeisu ana taumulitao hitau bwau Yelusalemaena himahalava na vali dalava vehabana hilaulau, na Yeisu i'abiye mahalavauyoi vali ita ainaena. ¹³Mulitai hitau bwauwa Yelusalem ainai hiwuyo na adi geluwo hivenuwamwauwedi, na hesi nigele hiyayemidiyedi.

Yeisu ana taumulitao yadi paihowa imohedi

(Madiu 28:16-20; Luke 24:36-49; Yoni 20:19-23; Paihowa 1:6-8)

¹⁴Mulitai Yeisu ana taumulitao hitau 11 hi'ai'ai na Yeisu mehediayi imahalava, na iwalowedi yadi nuwatupatupa vehabana, iwalo, 'Ada geluwo hiya yagu towolouyo tuluhana'i hi'itagau na alimiyai hiwalo mahalava'o, na vedova ta nigele amyayemidiyedi?'

¹⁵Na lolina imohedi iwalo, 'Amlau tupwa maudoina aidiyai, wasagu tomowa maudoidi aidiyai amguguyaei. ¹⁶Ta ebe yayiyadiwo hiyemidiyegau am'abiye bapitaisowedi na livahi hilobai, na ebe yayiyadiwo nigele hiyayemidi howola abo lolina yababana hilobai.

¹⁷Na agu tauyemidiwone ve'ive'ilala wahiwhiyaladi hipaihowaidi, neta yehaguwena alu'aluwa yababadi tomowa aidiyena hiheusili mahalavaedi, na hinage alina vagavagadi aidiyena hi'au'aubabada, ¹⁸yo ebe weso hi'abihinidi na hiwomalidi, mata nigele hiyamwalowoi, yo ebe bwahi newanewalidi hinuma mata nigele hiyamwalowoi, na ebe taulovalao hi'abisawahidi, hinamwanamwa ta'i.'

Yeisu ihae galewai

(Luke 24:50-53; Paihowa 1:9-11)

¹⁹Yada Bada Yeisu yana venuwamwau aidiyai bada i'ovi'o ta ihahaene galewai, na Yaubada nima tautuwanai imimiyane. ²⁰Na ana taumulitaowa hilau tupwa maudoidi aidiyai na Yeisu wasana higuguyaei, na hesi yadi Bada ta'i baidadi hipaipaihowa, na yana wahiylaena paihowao abanuwapwanopwano hipaihowaidi, neta ainaena tomowa wasanane hiyeyemidiyene.